Q 1322

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁS SZAKSZERVEZET MSZOSZ-DÍJAS LAPJA

XLII. ÉVFOLYAM, 7–8. SZÁM ● 1998. JÚLIUS–AUGUSZTUS

POLITIKATÖRTÉNETI INTÉZET KÖNYVTÁRA

LELLÉN

– Jó napot kívánok, látom a Postás Üdülőből jönnek. Önök postások?

– Ich bin deutsch. Sprechen sie deutsch? – kérdez vissza a megszólított csoport legidősebb tagja.

– Nix dajcs. Gavaritye pa ruszki? Po polszku? Fransze?

– Nyet! Non! – csillantotta meg nyelvismeretét a német.

Kár kísérletezni, gondoltam, és elindultam egy másik csoport felé.

– Önök postások?

– Nem.

– Beutalójuk van ide?

– Nincs.

– Láttak itt postásokat?

– Nem, de maga rendőr?

– Nem.

– Akkor tűnés!

– Maga hekus? – kérdezte egy sötét öltönybe csomagolt férfi.

– Nem pontos a kifejezés...

– Tudja, van itt egy rendész, aki móresre tanította az itt üdülő részeg németeket.

– Ilyen vad a pasi?

– Igen.

– Akkor viszlát!

F-olt

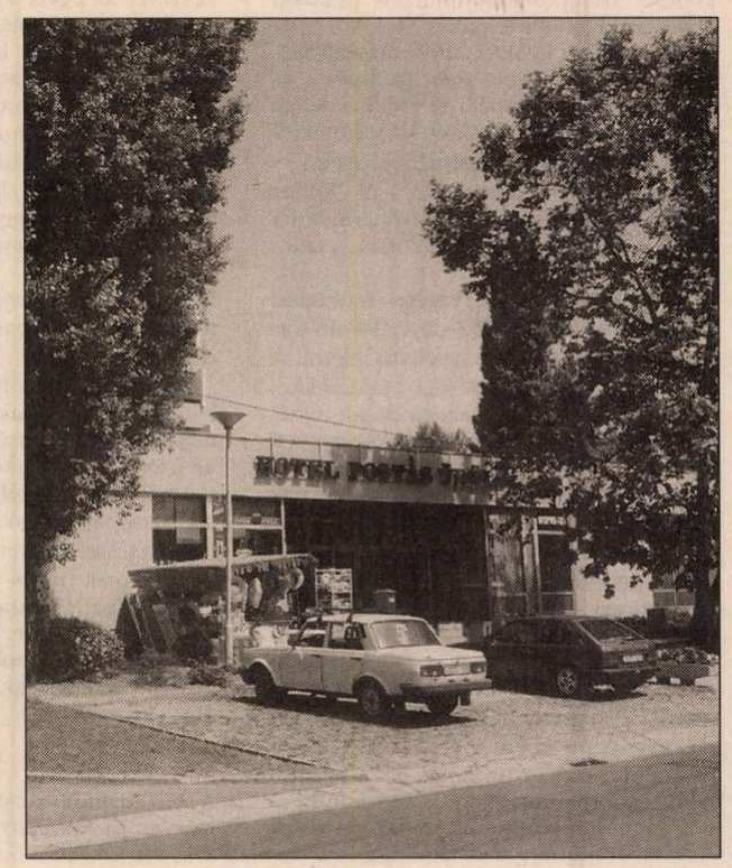

TARTALOMBÓL

NEM VAGYUNK EGYEDÜL
2. oldal

TÚLÉLÉSÉRT
3. oldal

JUNIÁLISOK
4–5. oldal

ISMERIK A DÖRGÉST
6. oldal

KÜLÖNÖS HÁBORÚ

POSTÁSSZÍV
7. oldal

MEGVÉDJÜK VAGYONUNKAT

1. A Magyar Posta Vállalat 1990. Január elsejével megszűnt és 3 jogutód vállalattá alakult:
- Magyar Posta Vállalat
- Magyar Távközlési Vállalat
- Magyar Műsorszóró Vállalat.

2. Az átalakulás folyamatában 1989-ben elhatározás született az egységes Postások Szakszervezetének szétválására szakmai szakszervezetekre.

1990. májusában megalakult a
- Postai Dolgozók Szakszervezete (PDSz)
- Magyar Műsorszóró Dolgozók Szakszervezete (MMDSz)
- Távközlési Dolgozók Szakszervezete (TDSz).
- Távközlési Dolgozók Szabad Szakszervezete (TDSzSz).

3. 1990. júniusában megalakult a Postai és Távközlési Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége, amely a TDSz kivételével egyesítette a jogutód szakszervezeteket.

Alakuló kongresszusán a jogelőd vagyonát az 1990. január elsejei taglétszám arányában osztották fel, részesítve belőle a TDSz-t is, a vagyon kezelését pedig a PHDSzSzre bízták. Azt a kongresszusi határozatot, amelynek értelmében az eszmei hányadokban való megállapodást a földhivatalokhoz is benyújtják, nem hajtották végre.

4. 1991-ben a Távközlési Szakszervezet egyesült, a TDSz megszűnt és a PHDSZSZ elnöki székébe Lázár Andrást választották meg.

5. Ugyanebben az évben az MSZOSZ átadta számunkra a boglári gyermeküdülőt és lellei Hotel Postást, ami a 3. pontban említett kongresszusi határozat végrehajtatlansága miatt a PHDSZSZ nevére került telekkönyvezésre, de a tagszakszervezetek tulajdonának tekintették, közös döntések alapján működtették és a költségeit is a kongresszusi megállapodás alapján osztották ki.

6. 1991. évi XXVIII. tv. bejelenteni rendelte az ágazati szakszervezetek vagyonát, amelynek használati jogát a '93-as, tulajdonjogát pedig a '95-ös ÜT választások első fordulójában leadott szavazatok arányában rendelte megosztani az ágazat egész területén működő szakszervezetek között, elvárva, hogy a megosztás kérdésében a szakszervezetek egyezzenek meg. Megegyezés hiányában a döntést a törvény által létrehozott Vagyont Ideiglenesen Kezelő Szervezetekre (VIKSZ) bízta.

7. 1993. májusában az ÜT választások után a használati jog megosztására nem jött létre megállapodás. A VIKSZ a törvényi előírás ellenére döntésével ezt nem pótolta. Tökéletesen érthető módon nem vállalata annak felelősségét egy, a szakszervezeti konföderációk laikus küldötteiből álló grémium, hogy olyan kérdésekben döntsön, amely még a bíróságoknak is nehézségeket okoznak. A törvény nem adott támpontokat a döntési folyamatokra, végrehajtási rendelet pedig nem készült. Végül az újonnan alakult szakszervezetekkel, amelyeket a POFÉSZ fogott össze, a használati jog megváltásában egyeztünk meg.

8. 1995-ben is lezajlott az ÜT választás, és a tulajdonjog megosztása kérdésében sem született megállapodás. A POFÉSZ-hez tartozó szervezetek a közös működtetést ellenezték, a tényleges megosztás pedig technikailag nem volt kivitelezhető, az ingatlanállomány összetétele és a forgalmi érték megállapításának hiánya miatt.

9. Ismételten a VIKSZ-hez kellett fordulnunk. A VIKSZ a megállapodását nem pótolta, kétsoros döntésében tulajdonközösséget hozott létre az ÜT választások eredményei alapján, de a tulajdonosi arányok közlése nélkül. Döntése a tulajdonközösség létrehozására alkalmatlan volt, az 1991. évi XXVIII. törvény nem is hatalmazta fel földhivatali bejegyzésre alkalmas határozat meghozatalára, és erről az ingatlannyilvántartásról szóló törvény sem rendelkezik.

10. A VIKSZ 1996. január 9-i „döntését" a POFÉSZ-hez tartozó szervezetek a Fővárosi Bíróságnál keresettel támadták meg. Kérték a bíróságtól a tulajdonközösség megállapítását, majd megszüntetését.

11. 1996. júliusában Lázár András a boglárlellei Hotel Postás számlájáról felvett pénzből létrehozta a HIRPOSTED Kft.-t, melyben a PHDSZSZ 60%-ban tulajdonos, a szövetségi tagok előzetes hozzájárulása nélkül, majd a Kft. birtokába adta a két balatoni üdülőt hasznosításra, az ingatlannyilvántartáson kívüli tulajdonosok határozott tiltakozása ellenére. Kihasználta azt a körülményt, hogy a két ingatlan tulajdonlapján az 5. pontban említettek szerint tulajdonosként a PHDSZSZ szerepel és ennek megváltoztatására a VIKSZ 1996. január 9-i „döntése" nem volt alkalmas. Tudomással bírt az ingatlannyilvántartáson kívül tulajdonosok személyéről és tulajdoni arányáról is, egyrészt, mert részt vett az ÜT választások folyamatában, másrészt, mert a '96. februárjában a POFÉSZ kezdeményezésére indult peres eljárásban úgy a PHDSZSZ, mint a COMEX szakszervezete képviseletében peres fél.

12. A PHDSZSZ elnöki tisztségéből a fentiek miatt a Szövetségi Tanács 1996. október 29-én leváltotta és helyette Meszlényi Ferencet választotta meg. A döntést október 30-án bejelentettük a Fővárosi Bíróságnak, amely a Legfelsőbb Bíróság és a Legfőbb Ügyészség fellépésére 1998. május végén jegyezte be Meszlényi Ferencet a PHDSZSZ

(Folytatás a 2. oldalon.)

NYERTESEK, VESZTESEK

Az ország a gazdasági növekedés pályájára került, s ez a folyamat a következő években is jellemző lesz. Az igazi kérdés azonban az MSZOSZ elnöke, országgyűlési képviselő szerint az: a várhatóan növekvő jövedelmek elosztásában milyen prioritások érvényesülnek majd. Sándor László megerősítette: az MSZOSZ az érdekharcok fő frontvonalának a jövőben a munkáltatók és a szakszervezetek közötti frontvonalat tartja, s a kormányt aszerint ítélik meg, hogy az érdekküzdelmekhez – a törvényeken keresztül – milyen feltételeket teremt.

• *A szervezett dolgozók, a szakszervezetek aktivistái és tisztségviselői között élénk beszédtéma: milyen irányú politikát és magatartást várhatunk az új kormánytól?*

– Most, a beszélgetés időpontjában, június végén még nem ismeretes a kormány végleges összetétele és a kormányprogram tartalma. A választásoktól eltelt egy hónap tapasztalatai azonban következtetni engednek néhány dolgot.

• *Mit emelne ki közülük?*

– Szembetűnő, hogy mekkora a *különbség* a választási retorika és a reálisan megítélhető jövőkép között. Korábban is nyilvánvaló volt, hogy Magyarország gazdasági fejlődése csak szűk mezsgyehatárok között képzelhető el. A realitások ugyanis sokkal meghatározóbbak, mint a politikusok vágyai és a választási kampányok ígéretei.

• *Mi az, ami realitásnak tekinthető és mi az, ami kérdőjeles?*

(Folytatás a 3. oldalon.)

MEGVÉDJÜK VAGYONUNKAT

(Folytatás az 1. oldalról.)

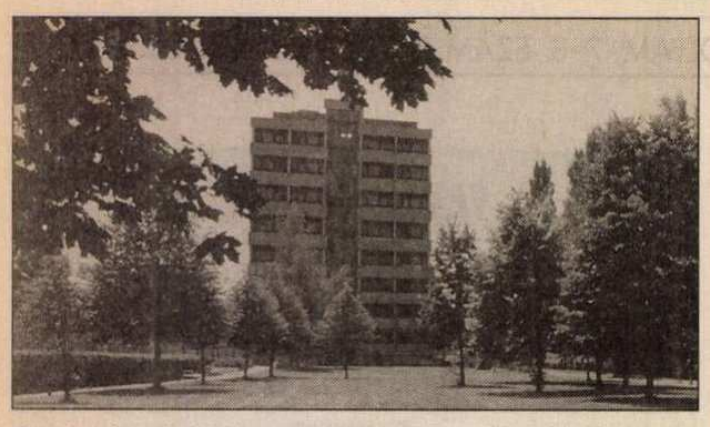

elnökeként. A közbenső 19 hónapban Meszlényi Ferenc semmilyen joghatályos intézkedést nem tehetett, miközben Lázár András a tudtunk és tájékoztatásunk nélkül a PHDSZSZ nevében szabadon rendelkezhetett. Minden tervezett vagyonmentő intézkedésünk eredménytelen maradt, mivel a Fővárosi Bíróságnak egy sima, nem peres eljárásban Meszlényi Ferenc bejegyzéséhez 19 hónap kellett. Még a nem peres és peres eljárások közötti különbségekre is a Legfelsőbb Bíróságnak kellett kioktatnia, miközben a követendő eljárás a jogszabályokban részletesen szabályozott.

13. A Fővárosi Bíróságnak a 10. Pontban részletezett tulajdonközösséget megállapító részítéletének a meghozatalhoz is 15 hónap kellett, miközben a vagyon összetétele, a társtulajdonosok személye és tulajdoni aránya már 1995. június elsején ismert volt és a peres eljárás során se vitatta senki. Az ítélet megállapította, hogy a PHDSZSZ-nek tulajdonrészesedése nincs, csak a tagjainak lehet, mivel mint szövetség jelöltet nem indíthatott az ÜT választáson.

14. Nyilvánvaló, hogy Lázár Andrásnak és kft.-jének nem érdeke az ítélet jogerőre emelése, így a döntést 1997. májusában megfellebbezte. A fellebbezést a Fővárosi Bíróság '97. novemberében terjesztette fel a Legfelsőbb Bírósághoz. Ennek oka, hogy az ítélet április 29-iki kihirdetésénél kijavításra szorult, mivel a MATÁSZ tulajdonát a PHDSZSZ-nek adta és a tulajdoni arányát is elírta. Később az ítéletet ki kellett egészíteni, mivel egy ingatlanról nem rendelkezett. A kijavító végzésnek és a kiegészítő ítéletnek is van fellebbezési határideje, törvénykezési szünet is volt közben és a bíróságok a végzések meghozatalát, legépelését és kikézbesítését nem sietik el.

15. A Legfelsőbb Bíróság a '97 novemberében megkapott fellebbezés tárgyalását 1998. május 18-ra tűzte ki. A felek már januárban észlelték, hogy az ítélet a kijavítás és kiegészítés után még mindig hibás, mivel a boglári gyermeküdülő az indoklásban szerepel, de a rendelkező részben nem. Ezt a Fővárosi Bíróság nem tudta korrigálni, az iratok felterjesztése miatt, a Legfelsőbb Bíróság pedig nem tudott a fellebbezés tárgyában dönteni, az eljárást felfüggesztette és az iratokat visszaküldeni rendelte a Fővárosi Bíróságnak, mivel a kiegészítés csak ott tehető meg.

16. Meszlényi Ferenc bejegyzéséről szóló döntést a Legfelsőbb Bíróság 1998. április 14-én hozta meg. A döntés május 15-én meg is érkezett a Fővárosi Bíróságra, ami tökéletesen érthető is, hiszen a két bíróság igen messze, legalább 15 méterre van egymástól. Ezen döntést végül május 20-án vettük át, az egységes szerkezetbe foglalt jogerős végzés a mai napig nem érkezett meg.

17. E döntés következtében a PHDSZSZ nevében tett Lázár András-féle fellebbezés visszavonásával végre az ítélet a gyermeküdülő kivételével jogerőre emelkedhet, feltéve, hogy a Legfelsőbb Bíróság a felfüggesztett eljárást megszünteti és az iratokat a Fővárosi Bírósághoz visszaküldi. Mint tudjuk, ez a nagy távolság miatt nem egyszerű folyamat.

18. A jogerős ítélet alapján az ingatlanok végre jogos tulajdonosaikhoz kerülhetnek, meg lehet szüntetni a Kft. jogellenes birtoklását. Most szerencsére e kérdésben teljes az egyetértés, szakszervezeti hovatartozástól függetlenül a kft.-ben nem érdekelt tulajdonosok között.

Megjegyezni kívánom, hogy a vagyon mindeközben nem volt igazi veszélyben. Nem volt kétséges, hogy a tulajdoni arányunk nem veszhet el. Lázár András jogosnak látszó jogellenes lépései által okozott károk megtérülésére is van remény. A károk abból keletkeztek, hogy Lázár András elnöki funkciójával visszaélve, az üdülők működési eredményeivel 1996 óta nem számolt el, és a 68%-ban tulajdonos postás szakszervezeti tagokat és gyermekeiket az üdülésből kizárta. Elszámoltatása természetesen nem marad el.

Nem lehet előre felkészülni az ilyen jogellenes lépések megakadályozására, hiszen aki ilyenre készül, az azzal nem közli előre, akinek a kárára cselekszik. Minden jogellenes lépés után törekszünk a jogszerűség helyreállítására, de a bíróságok működésének közismert anomáliái ellen nem hogy nekünk, de a törvényhozásnak is alig van fegyvere.

Dr. Gogolyák Ágnes

NEM VAGYUNK EGYEDÜL!

Hírek az MSZOSZ-ből

Habár az élet természetesen az MSZOSZ-ben sem torpant meg májusban, a legnagyobb figyelem a parlamenti választásokat övezte. Korántsem mindegy, hogy a munkavállalók és a szakszervezetek működése szempontjából milyen politikát követ majd az új kormány.

Ha csupán a FIDESZ-MPP választás ígéreteit vesszük figyelembe, azokban soksok szép és jó szerepel. Az érdekvédelem dolga elérni, hogy a választási ígéretekről ne különbözzön a kormányprogram, s később annak végrehajtása sem. Ehhez persze szükség szerint kell felhasználni a szakszervezeti nyomásgyakorlás eszközeit.

Az érdekvédelmi szervezetek működési feltételeihez az MSZOSZ egyre javuló törvényi hátteret vár – és igyekszik elérni. A kormány és parlament jogi eszközökkel serkentheti a kollektív szerződések minél gyakoribb megkötését. E szakszervezeti szövetség szerint a gazdasági fejlődés legalapvetőbb feltétele a munka világának elégedettsége, hozzájárulása.

Ugyanakkor máris felmerülnek kétségek a kormány szerkezetével, jelesen a Munkaügyi Minisztérium megszüntetésével kapcsolatban. Mindemellett Öry Csaba, a sajtóbeli hírek szerinti leendő munkaügyi vezető már lassan tíz éve ismerős, a tapasztalatok szerint korrekt tárgyaló partnerként – korábban Liga-elnökként –, az MSZOSZ-nél. Remélhetőleg kormánytagként is hasonló hévvel foga képviselni a szakszervezetek megerősítésének ügyét, mint korábban...

*

Az üzemi tanácsi választásokra való felkészülés az egyik legfontosabb feladat e pillanatban. Az MSZOSZ központjában úgy vélekednek, hogy ha valamelyik ágazati szakszervezet az esetleges parlamenti választásokra várva nem készíti, vagy készítette el máris a novemberi üzemi tanácsi választásokra való felkészülése forgatókönyvét, igen komoly hátrányba kerülhet. Aki improvizál, az esemény előtt hetekkel rögtönöz, az nagy valószínűséggel hasonló, vagy még rosszabb helyzetbe kerül majd ezen a választáson, mint májusban a parlamentieken a baloldal...

Vannak persze olyan nézetek is, amelyek szerint a szakszervezeteknek nem tagja minden munkavállaló, ezért inkább az üzemi tanácsok kössék meg a kollektív szerződéseket. A két szervezet rendeltetése azonban jócskán különbözik. Az egyeztetésre, közvetítésre hivatott üzemi tanácsoknak nincs joguk érdekvédelmi akciókra, sztrájkokra, s általában a kollektív érdekvédelemre. Egyoldalú erősítésük tehát nem mást szolgálna, mint hogy kihúzzák a talajt az érdekvédelem lába alól...

*

A társadalombiztosítás is terítéken van már az új kormány megalakulása előtt. Ám csupán előzetes ijesztgetések az erre vonatkozó nyilatkozatok mindaddig, amíg idevágó törvényjavaslat nem fogalmazódik meg. Szakszervezeti szempontból egyértelmű, hogy a tb-önkormányzatok megnyirbált jogokkal is értékesek, hasznosak. A sok milliárd forintos tétre menő gazdasági játszmák, a magyar és külföldi érdekcsoportok szempontjából viszont ezek az önkormányzatok még a civilszervezeti ellenőrzés meggyengített képviselőiként is akadályozói az egészségügy részleges vagy teljes privatizációjának.

*

Lássuk tehát a medvét, azaz az új kormányt és programját! Az MSZOSZ most erre vár, s nem ad igazat azoknak, akik tőle, a versenyszféra legnagyobb érdekvédőjétől stratégiaváltásra számítanak. Az érdekharcnak továbbra is fő terepe a munkahely. Éppen ezért a lehet legjobb munkahelyi megállapodások megkötésére van szükség a bérek és a szociális ellátások ügyében.

Az immár tíz éves piacgazdaság tapasztalatai nyilvánvalóvá tették, hogy súlyos hiba felülről várni a problémák megoldását. Az országos megállapodások csakis akkor lehetnek jók és erősek, ha azokat hasonló minőségű helyi eredmények és megállapodások alapozzák meg. Az érdekvédelem alfája ma is a munkahely!

U. V. L–R. A.

BEMUTATJUK

A SZÁLLÍTÁSI ÜZEMEK ÉS POSTAAUTÓ KFT.-K ORSZÁGOS SZAKMAI TAGOZATÁT

OKOK ÉS ELŐZMÉNYEK

A tagozatot azért alapítottuk, mert a szállítási üzemek dolgozóinak érdekei az akkori Postás Dolgozók Szakszervezetében nem voltak megfelelően képviselve. A szakmai vezetés és a Szakszervezet is kevésbé vette figyelemben az összes postás dolgozóhoz viszonyítva kisebb létszámmal rendelkező szállítási üzemek dolgozóinak problémáit. Ennek okát abban látjuk, hogy a szakma és a szakszervezet is a klasszikus postát ismerik jobban, ezen a területen dolgozók létszáma is lényegesen nagyobb, mint a szállítási üzemeké, ezért mindkét részről mostohán kezeltek bennünket.

Problémáink a területi szakszervezetnél jelentkeztek, ahol kisebb hangsúllyal kezelték, és még kisebb fontossággal továbbították. (Feltételezzük, hogy megfelelő szakmai ismeretek hiánya is közrejátszott.)

A Tagozat megalakulása utáni élete nem volt könnyű, hiszen új szervezeti egységnek számított a postánál. El kellett fogadtatni magunkat szakszervezetünkkel és a szakmával is, ami kitartást és nagy türelmet igényelt. Ma már úgy érezzük, hogy a szakmai vezetés is pozitívan áll hozzánk, értekezleteinken a vezérigazgatóság vezetői is részt vesznek, ami bizonyítja, hogy a tagozatnak van létjogosultsága.

CÉLJAINK

A tagozat célja, hogy a képviseletéhez tartozó dolgozók érdekeit országos összefogással, nagyobb hangsúllyal képviselje az illetékes szakmai és szakszervezeti vezetők előtt.

Már eredményt is értünk el, például a gépkocsivezetők ruhaellátásában.

Célunk belátható időn belül a gépkocsivezetők munkaidő elfoglaltsága, munkahelyi pótlék és a folytonos szolgálat kedvezőbb szabályozása a KSZ-ben.

A Tagozatot 1991. december 19-én alapítottuk Debrecenben. Alapítók Miskolc és Debrecen, 1992-ben csatlakozott Pécs és Szeged.

A postaautó kft.-k megalakulásukkor tagjai maradtak a tagozatnak.

Jelenleg már a Posta Rt. minden szállítási üzeme és postaautó kft.-je tagja a tagozatnak.

Végezetül elmondható, hogy a tagozat egységes, erős, akár mintapéldája is lehet egy érdekképviseleti szervnek, szükség esetén akár önállóan is fel tud lépni a dolgozók érdekében.

Váradi József
tagozatvezető, Miskolc

REFLEXIÓ

Tisztelt Főszerkesztő Úr!

A Postás Dolgozó 1998. májusi számában megjelent „Marad postás Bábolnán?" című cikkre szeretnék reagálni, kérve az alábbi levelem teljes terjedelmében történő leközlését.

1998. januárban megküldtük a posták, így Bábolna posta részére is az első negyedévre vonatkozó létszám- és bérgazdálkodási adatlapot, amelynek alapja az 1997. I–XII. Havi teljesítmény felmérés volt, korrigálva az akkori ismereteink szerinti normakarbantartással. Bábolna posta norma szerint szükséges létszáma ennek alapján – a 19,3%-os tartalékkal együtt – belső szolgálatban 5,2 fő, ténylegesen betöltött létszáma 6 fő 8 órás dolgozó volt. A körzeti posta – Komárom 1. – a létszámleépítést óraszám csökkentéssel szerette volna megoldani, amit Bábolna posta vezetője nem fogadott el.

Nagy László postavezető kérelemmel fordult hozzám, hogy plusz létszámként engedélyezzem a 0,8 fő többletlétszám felhasználását.

Munkatársaim a kérelmet a helyszínen megvizsgálták, a posta vezetőjét tájékoztatták arról, hogy a létszámfelmérésen alapuló gazdálkodás nem teszi lehetővé a 6 fő 8 órás dolgozó foglalkoztatását.

A körzeti posta elképzelésének megfelelően munkatársaim is az óraszám csökkentést javasolták azzal, hogyha a későbbi teljesítményfelmérések emelkedést mutatnak, akkor lehetőség lesz annak módosítására. 1 fő 4 órás foglalkoztatásával a posta létszáma 5,5 főre módosult volna.

A posta vezetője a javaslatot azzal fogadta el, hogy azt megbeszéli a dolgozókkal, ha az nem vezet eredményre, egy fő munkaviszonyát megszünteti.

Mint ismeretes a normakarbantartás nem történt meg, emellett a tartalék létszám mértéke a tervezett 19,3%-ról 20,66%-ra növekedett. Ennek megfelelően az 1998. I–IV. Hónapra elvégzett teljesítményfelmérés már 5,8 fő szükséges létszámot mutat.

Indokolt lett volna tehát az az átmeneti intézkedés, mely néhány hónapra az óraszám csökkentésével megoldotta volna a postán belüli foglalkoztatási feszültségeket.

Őszintén sajnálom, hogy Bábolna posta vezetője nem érzi át gazdálkodási feltételek szigorodását, a normarendszer hangsúlyozottan kiemelt közvetítő szerepét a Posta belső szabályozásában, függetlenül attól, hogy a posta vezetők tájékoztatása folyamatos és a döntések indoklása alapos.

Már az év elején hangsúlyoztuk azokat a bizonytalansági tényezőket, amelyek az első negyedévi – előzetes – terveket meghatározták.

Időben jeleztük azt is, hogy a létszám- és bérgazdálkodás területén egy szigorúbb, de ugyanakkor rugalmasabb – a teljesítményt jobban követő – gazdálkodást kívánunk bevezetni. Az ezt a rendszert szabályozó utasítást kiadtuk. Az utasítás tervezetet a postavezetőkkel is egyeztettük, észrevételeiket beépítettük az utasításba. A tudatos alkalmazás érdekében a posták munkaügyi szakemberei számára oktatást szervezünk, a lebonyolítás folyamatban van.

Az 1998. I–IV. Havi teljesítmény értékelése alapján a belső gazdálkodási rendszer alkalmazása elkezdődött, illetve valamennyi posta számára az új létszámkeretet megállapítottuk.

Remélem Bábolna posta vezetője előtt is világos „Marad(hat) postás Bábolnán!", igaz annak mértéke a teljesítményhez igazodik. A mérés negyedévenként történik, a teljesítmény és létszám alakulásról a postákat tájékoztatjuk és a keretet éves szinten kell betartani. Ehhez kívánok mindenkinek jó munkát, sok sikert.

Budapest, 1998. június 23. Tisztelettel *Bor Sándor*

Kárpáti Sándor rovata

TÚL-ÉLÉSÉRT

A társadalombiztosítási önkormányzatok tevékenységét – 1993-ban történt létrejöttük óta – állandó *hangzavar* kíséri. Célpontját jelentik e szervezetek mind a jogos bírálatoknak, mind a durva támadásoknak. Évek óta tartó valódi és műbotrányok, vádak és viszontvádak, konfliktusok és szópárbajok, sűrűsödő kétes ügyek sorozata társul létükhöz. Válogathatunk az Állami Számvevőszék, az Alkotmánybíróság megállapításaiból, a politikusok és a tb-önkormányzatok vezetőinek véleményeiből, a járulékfizetők jelzéseiből, a médiák közleményeiből.

A *minősítések* sokfélék: működési zavarok, célszerűtlen tulajdonosi magatartás, törvénysértések, visszásságok, rendezetlen szabályozás, korrupció stb. A konkrét *témák* is különfélék, s elsősorban az egészségbiztosítási önkormányzatokkal kapcsolatosak: az évente jelentkező tetemes hiányok, a rossz gazdálkodás, a gyógyszer-támogatási rendszer, a CM Klinika, a Wesselényi utcai székház, a Club Aliga üdülőegyüttes ügye, és még sorolhatnánk.

Kire mennyi tartozik e gubancos dolgokból? A főszereplők nyilvánvalóan maguk az önkormányzatok vezetői és képviselői, de szó van – mint a kabátlopási ügyben – más közreműködőkről, érintettekről: politikusokról, számvevőkről, bíróságokról, OTP-ről. Nehéz patikamérlegen mérni a *felelősség* arányait, mert mindenki tud mire hivatkozni, minden szereplő talál magyarázatot a problémákra, minthogy az érvekben-ellenérvekben valóban keverednek a politikai elemek és a szakmai szempontok.

Az önkormányzatok vezetői *hivatkozhatnak* a finanszírozási rendszer többszöri változásaira, az alapvető jogszabályok hiányára. Arra például, hogy a mai napig nem született meg a vagyonkezelésről szóló törvény, nem sikerült korszerűsíteni a járulékfizetők nyilvántartásának rendszerét, nem lehet behajtani a cégek tartozásait, megnyirbálják az önkormányzatok önállóságát. A jelenlegi állapotok kialakulásában *közrejátszanak* politikai természetű problémák és jogi tisztázatlanságok, de nem hagyhatók figyelmen kívül az önkormányzatok struktúrájával, összetételével és munkamódszerével összefüggő gondok, hiányosságok, mulasztások sem.

Érthető, hogy e jelzett anomáliákkal párhuzamosan megjelentek a hibák kijavításának szándékai, kísérletei, a *továbbfejlesztés* elgondolásai, és terhei is. Felmerült, hogy a Munkaerő-piaci Alaphoz hasonlóan háromoldalúvá kellene tenni az irányítást, növelve a kormányzat súlyát, ám a munkaadókat és munkavállalókat kihagyni nem lehet. Kérdés, milyen legyen a tb pénzügyi alapjainak viszonya az államháztartáshoz? Elképzelhető, hogy a tb-nek hosszú távon adós cégek vagyonukkal feleljenek tartozásaikért.

A továbblépés azért sürgős és fontos, mert *veszélybe kerül(het)* a működőképesség, megkérdőjelezhető az önkormányzatiság elve, intézménye. Az elhúzódó vita és bizonytalanság eltereli a figyelmet a lényegről; arról, hogy milyen egészségügyi és nyugdíjszolgáltatásokra képes a gazdaság, mi az a *szolgáltatási minimum*, amelyre az állampolgárok jogosultak. Ez hogyan, milyen forrásból finanszírozható, melyek a kormány és az önkormányzatok feladatai, kinek, miben van felelőssége. Az önkormányzatiságnak ugyanis az az értelme, hogy a biztosítottak érdekei határozzák meg az egészségügy kiadásait, szerkezetét, s ne napi költségvetési és politikai szempontokból függjenek a társadalombiztosítási ellátások, például a nyugdíj.

Ilyen állapotban találta a *kormányváltás* az ezer sebből vérző, túlélésükért küzdő tb-önkormányzatokat. Ezért kavartak nagy vihart az új kormány jelöltjeinek azon nyilatkozatai, miszerint *meg akarják szüntetni* a tb-önkormányzatokat. Pontos elképzeléseket még nem ismerünk, de heves ellenvéleményeket és tiltakozásokat annál inkább. *Kovács Pál*, az egészségbiztosító elnöke már hangot adott ennek. *Sándor László*, az MSZOSZ elnöke pedig a hűvösvölgyi munkás juniális fórumán azt mondta: nehezen tudja elképzelni, hogy egy polgári kormány felszámoljon olyan polgári intézményt, amelyet az Antall-kabinet idején a szociális partnerek egyetértésével hoztak létre.

Az eddigi reflexiókból is kiviláglik, hogy az önkormányzatiságot *nem felszámolni kell*, hanem azokat a körülményeket szükséges megszüntetni, amelyek az önkormányzatok valóban kifogásolható működését kiváltották, s azokat a feltételeket kell megteremteni, amelyek eredményes tevékenységüket, hivatásuk teljesítését elősegítik és biztosítják. Nem utolsó sorban gondoskodni kell arról is, hogy a *járulékfizetők* – jogaiknak és kötelességüknek megfelelően – beleszólhassanak a dolgokba, és ellenőrizhessék az ügyek kezelését, menetét. Annak arányában javulhat a tb-önkormányzatok társadalmi megítélése, erősödhet az irántuk kifejeződő szolidaritás, amilyen mértékben nő munkájuk hatékonysága, eredeti küldetésüknek megfelelően.

NYERTESEK, VESZTESEK

(Folytatás az 1. oldalról.)

– A lényeget tekintve a gazdaságban folytatódik az, ami a pénzügyi stabilizációt követően jellemezte az országot. Ma már a kormányt alkotó pártok szakértői és megerősítik: az ország a gazdasági növekedés pályájára került, a konjukturális kihatások pedig alátámasztják, hogy ez a folyamat a következő években is jellemző lesz. Az igazi kérdés: a várhatóan *növekvő jövedelmek elosztásában milyen prioritások érvényesülnek* majd? S ebben a vonatkozásban két alapvető és bennünket érintő probléma látható: Minden társadalmi csoportnak – legyen az tulajdonos vagy bérből és fizetésből élő – minden foglalkozói csoportnak – munkásnak, orvosnak, pedagógusnak, közalkalmazottnak – *nem lehet egyidejűleg és azonos mértékben* kielégíteni az igényeit. Az eddig megismert pártprogram viszont minden magyar polgárnak boldogulást ígér. Ma még nem válaszolható meg a kérdés: valójában kik lesznek a következő időszak *nyertesei és vesztesei*? A mi szempontunkból természetesen fontos, hogy a munkavállalók, a nyugdíjasok szervesen beletartoznak-e a *polgár* fogalmába, vagy a polgár mindenekelőtt a tulajdonosi kört jelenti-e?

• *Ön mit válaszol erre a kérdésre? Mi a valószínűbb, minek ad nagyobb esélyt?*

– Nem könnyű a felelet. Aggályainkat növeli: nem tűnik világosnak a leendő kabinet viszonya a munka világához, a szakszervezetekhez. Mert miközben a retorika az erős szakszervezetek igényét jelzi, e mögött azonban lehetetlen nem észrevenni *a szakszervezetek megosztására* irányuló törekvéseket. S ez még a „kisebbik" baj. Az üzemi tanácsok jövőbeni szerepével kapcsolatos álláspontok azt mutatják, hogy kibújt a szög a zsákból; az a valós szándék, hogy a szakszervezetek további pozíciót veszítsenek.

• *Mit szól a Munkaügyi Minisztérium megszüntetésének tervéhez?*

– Egy szakszervezetnek nem közvetlen feladata a kormányzati struktúra megítélése, a minisztériumok felépítésének bírálata. Az azonban nem váltott ki szimpátiát köreinkben, hogy az érdekegyeztetésben kulcsszerepet betöltő Munkaügyi Minisztérium megszüntetésének gondolata felvetődött.

• *Felvetődött, de ez még nem döntés.*

– Valóban. Az elmúlt egy hónap számos tapasztalata bizonyítja, hogy megbízható ítéletet csak akkor mondhatunk, amikor a kormányzat *elkezdi tevékenységét*, s az egyes problémák megoldásához konkrét viszonyt alakít ki. Az is látható, hogy néhány kérdésben – tapasztalva az ellenérzéseket, vagy a gazdasági realitásokat – az álláspontok jelentősen módosulnak. Ezért lehetséges, hogy az általunk aggályosnak ítélt helyzetekben még *változhat* a kormányzat magatartása. Ily módon mi két ponton is megerősítjük a szövetségi tanácsnak az év eleji álláspontját: az érdekharcok *fő frontvonalának* a jövőben a munkáltatók és a szakszervezetek közötti frontvonalat tartjuk. A kormányt pedig aszerint minősítjük, hogy ehhez az érdekküzdelemhez *milyen feltételeket* teremt számunkra a törvényeken keresztül.

• *A kormány és a szakszervezetek viszonya mindig fontos; a munkakapcsolat, az együttműködés kölcsönös érdek.*

– Nem véletlenül lesz decemberben, az év végén az MSZOSZ soron lévő kongresszusa. A több választás után kialakult erőviszonyok és az őszi parlamenti, kormányzati döntések ismeretében tudunk és akarunk véleményt alkotni az új kormányról. Az MSZOSZ-nek van tapasztalata arról, hogy a vele nem szimpatizáló, vagy ellenséges politikai közegben *milyen* szakszervezet-politikát folytasson, *miként* alakítsa együttműködési stratégiáját.

Mi az ország érdekében ma is azt valljuk, hogy nyugalomra, kiegyensúlyozott viszonyokra, társadalmi békére van szükség. Azt gondoljuk, hogy a nagy áldozatokkal létrehozott, gazdasági, pénzügyi stabilitást *szociális stabilitásnak* kell követnie. Hisszük, hogy a modern társadalmat szabad, alkotó, félelem nélküli országban lehet építeni. Ez érvényes a munkahelyekre is. Ott sem szabad, hogy féljenek a dolgozók. Ha ilyen törekvések jellemzik a kormányzat tevékenységét, akkor van esélye az együttműködésnek. Bízunk benne, hogy a másik fél is ezt az utat választja.

• *Eddig a nagyobb, általánosabb, társadalmi méretű kérdésekről és összefüggésekről beszéltünk. Menjünk közelebb a postás szakszervezeti tagokat közvetlenebbül érintő problémákhoz. A Postás Szakszervezet legutóbbi választmányi ülésén is felvetődött, hogy kevesebb tagdíjat kell(ene) befizetni az MSZOSZ-nek azért az érdekvédelmi munkáért, amelyet a szakszervezeti szövetség végez.*

– Ami az MSZOSZ pénzügyeit illeti: kicsi az az összeg, amelyből a maroknyira zsugorított apparátusnak szinte minden szakszervezeti problémát meg kell(ene) oldania. Az elmúlt négy esztendőből, *az utóbbi két évben* így is eredményes érdekvédelmi tevékenységet végeztünk: reálbérnövekedés következett be csökkenő infláció mellett, módosították a Munka Törvénykönyvét, közreműködtük az új nyugdíjtörvény elkészítésében. Ezek értékelhető eredmények. Ehhez hozzávehetjük még azt a munkát, amelyet *vidéki képviseleteink* végeznek a különböző rendezvények szervezésében és lebonyolításában, a pályázati lehetőségek kiaknázásában.

Természetesen mi sem vagyunk megelégedve az érdekvédelem hatékonyságával, de nem is lehet mindent az MSZOSZ-től várni, még akkor sem, ha mi igyekszünk javasolni, ötleteket adni, az érdekképviseletet ellátni. Nem alakult ki még megnyugtató módon, hogy *mi tartozik* az alapszervezetekre és mi a közép- és felsőbb szervekre.

• *Miben bízhatunk?*

– Reméljük, a következő négy évben *erősödik* a szakszervezetekkel való együttműködés. Ezt fejezi ki majd a Magyar Szocialista Párt szeptemberi kongresszusa is. Abban is bízhatunk, hogy a *munkáltatókkal* is javul a kapcsolatunk. Ily módon jobbak lesznek az érdekvédelmi munka körülményei. Ez azonban nem mentesíthet mindet az alól a kötelezettségünk alól, hogy naponta megvívjuk a mi saját csatáinkat.

Reneszánszát éli József Attilának az a versbe fogalmazott gondolata, hogy a munkásnak annyi jut, amennyit *kicsikar* magának. Ez pedig attól függ, mennyi erőnk van, milyen a szervezettségük. Ezen áll vagy bukik a következő időszak hozadéka.

Kárpáti Sándor – Udvarhelyi András

VÁLÁMI VÁN

Ha június, akkor *munkásjuniális* (is) a hűvösvölgyi nagyréten. Az utóbbi időben sikerült feltámasztani és folytatni a munkásmozgalom e hagyományos rendezvényét, az ismert és kedvelt színhelyen. Idén is sor került erre a Munkás kultúráért Alapítvány és az MSZOSZ szervezésében. A másfél napos hétvégi program is csábítónak látszott: szakszervezeti és politikai fórum Mundruczó Kornéllal, Horn Gyulával, Sándor Lászlóval, Vargáné Kerékgyártó Ildikóval és Filló Pállal, kulturális műsor zenével, tánccal, vetélkedővel, kötélhúzással, s futballmeccs, és persze ételek, italok, találkozások, tereferék, heverészés a fűben, az erdőszélen.

Így tehát minden rendben lenne. Valami azonban hiányzott: az emberek, az érdeklődő résztvevők és a hangulat. Mert bizony *kevesen voltak*, és a hangulat sem volt az igazi. Az okok? Ezt kellene kideríteni. Talán a rekordhőség, választások eredménye? Sok benne a politika, fásultak az emberek, netán elavult a forma, frissítésre vár a tartalom? Valami tehát van, de *nem az igazi* – mondaná Rajkin. Meg kellene reformálni. Megőrizve megújítani.

KI HOGY LÁTJA? – Mármint a szakszervezeteket. Vargáné Kerékgyártó Ildikó úgy fogalmazott a hűvösvölgyi fórumon, hogy amíg hatalmon volt az MSZP, *kevésbé törődött* a szakszervezetekkel. Horn Gyula azonban megerősítette: a szocialisták pártjának a szakszervezetek a *legfontosabb* szövetségeseik. Sándor László egy interjúban ezt mondta: „Egy szakszervezet akkor hiteles, ha tevékenységét nem attól teszi függővé, ki van kormányon... Ezentúl nem a kormány lesz az érdekvédelem központja; egy privatizált gazdaságban ez a munkáltatók és a munkavállalók színterére tevődik át." (Magyar Hírlap, 1998. június 9.)

Arra a kérdésre, hogy a választások után az MSZOSZ stratégiát vált-e, Wittich Tamás, az MSZOSZ alelnöke a következőket válaszolta egy sajtótájékoztatón: stratégiaváltás nem várható, de a *taktika és a módszerek* változtatása szükséges. Farkasné Bita Anna, az MSZOSZ Baloldali Munkásplatformja vezetőjének véleménye szerint a szakszervezetek mozgástere mindenképpen *szűkülni* fog az új kormány felállásával. Fehér József, a Magyar Közalkalmazottak és Köztisztviselők Szakszervezetének főtitkára viszont így látja: Az elmúlt 8 év során a magyar köztisztviselői kar igazolta felkészültségét, ezért *nincs oka* a félelemre.

K. S.

A politikai fórumon Sándor László, Horn Gyula, Vargáné Kerékgyártó Ildikó és Filló Pál (Fotó: Mayer György)

Jöjjön el
és hozza magával vendégeit is
a **PAPRIKA CSÁRDÁBA!**
(Bp. VII., Dózsa György út 72.)
Magyaros konyha, halételek bő választéka.
Nyitva: 10–22 óráig. Hétfőnként táncest.
Asztalfoglalás: 352-1380.

ÚJRA ELSÜLT

A tatabányai postások, akik minden juniálison gondoskodnak a kollégák gyomráról, június 19-én délután nekigyürkőztek, s néhány óra alatt kiválogattak 90 kiló babot, s felvágtak ötven kiló nyers csülköt. Ezalatt a budaörsi Fenntartási Üzem dolgozói szerelték a villanyt *Kamaraerdőn*, felállították a sátrakat, padokat, asztalokat készítettek. A másnapi BUVI juniális sikere érdekében már csak az időjárásfelelősnél kellett közben járni.

Szombaton a felkelő nap már a kondérok körül találta a tatabányaiakat. Szorgos kezek pucolták a répát, vágták a hagymát, a kenyeret, ínyenc férfiak főzték a csülkös bablevest. Az étvágyról különösebben nem kellett gondoskodni, a jó levegő és a vetélkedők okozta fáradtság garantálta, hogy az üstök kiszáradjanak. Mit tud elpusztítani kétezer ember? A BUVI 45-ik évfordulójának évében az ünnepi bablevesben – az előbbieken kívül volt 150 kg füstölt csülök, 50 kg répa, 30 kg hagyma, 1400 liter víz, fűszerek, mellette 220 kg kenyér. Az olvasó talán nem neheztel, ha egy katonatörténettel terhelem. A vezérkartól elmegy egy főtiszt ellenőrizni egy alakulat élelmezését. Megkérdezett egy kiskatonát, hogy elég-e amit ebédre adnak? Még marad is – válaszolt a baka. És azzal mit csinálnak? – kérdezett vissza a főtiszt. Azt is megesszük! – hangzott a válasz. Ami azt illeti, itt minden megmaradt, csak megették a postások!

Nem valószínű, hogy valaki unatkozott a juniálison. A Tatabányai Városi Fesztiválzenekar játéka után útnak indítottak 45 postagalambot, majd a Négy Muskétás akrobatikus rock and roll csoport ejtette ámulatba nézőit. A törzsvendégnek számító bicskei Hangulat zenekar körül egész nap annyian táncoltak, ahányan a placcon elfértek. Aki akarta, a vérnyomását is megmérethette. Megjegyzendő, mindenkinek alacsonyabb volt, mint a munkanapokon. Mundruczó Kornél, a PSZ elnöke és Rabi Ferenc, az MSZOSZ alelnöke is belekóstolt a hangulatba (és a babgulyásba). Ritkán tapasztalható – mondták –, hogy a munkatársak ilyen családias hangulatban együtt töltsék a hétvégét. A postások közössége ismét összetartását, emberiességét bizonyította. Dr. Surányi János, a BUVI igazgató helyettese a kitűnő rendezést dicsérte. A kétezer postás és családtag tartalmas együttléte egységre utal, s öregbíti a BUVI jó hírét.

Délutánra már csak a zsűrinek maradt feladata. A borkóstolós, szívószálas sörivás, kosárra dobás, a szellemi totó eredményei alapján el kellett dönteni, kik a legjobbak. Kötélhúzás az idén sajnos nem volt értékelhető, négyszer szakadt el a kötél...

Filipsz – Fodor

HOTEL AQUA 5700 GYULA, PART U.7/C TEL./FAX: 66/463-146 TEL.: 66/463-231, 468-138

ÜDÜLJÖN GYULÁN AZ AQUA SZÁLLÓBAN

A Várfürdő közvetlen szomszédságában fekszik szállodánk. Családias hangulat, saját zárt parkoló, étterem, társalgó, büfé, lift várja kedves vendégeinket. Zuhanyzók és WC-k emeletenként. Férőhelyek száma: 11/1 ágyas, 46/2 ágyas szoba és 12 pótágy. Elhelyezés: Gardróbbal és hideg-meleg vizes mosdóval 1-2 ágyas szobákban.

MEGKÖZELÍTHETŐEK VAGYUNK:

Vonattal (Budapest.Keleti pályaudvarról közvetlenül), közúton az 5-ös és 44-es főközlekedési úton. A vasútállomástól 2 km., a távolsági autóbusz-megállótól 150 méter távolságban vagyunk.

1998. ÉVI ÁRAINK

Szállás	előszezon 01.06.–05.31	főszezon 06.01.–08.31 12.21.–01.05.	utószezon 09.01.–12.20
reggelivel fő/éj	1 250,– Ft	1 500,– Ft	1 300,– Ft
félpanzióval fő/éj	1 770,– Ft	2 020,– Ft	1 820,– Ft
teljespanzióval fő/éj	2 250,– Ft	2 500,– Ft	2 300,– Ft
KEDVEZMÉNYEINK			
félpanziós 3 éjsz. turnusban	5 100,– Ft	5 850,– Ft	5 250,– Ft
teljespanziós 3 éjsz. turnusban	6 450,– Ft	7 200,– Ft	6 600,– Ft
félpanziós 6 éjsz. turnusban	10 020,– Ft	11 520,– Ft	10 320,– Ft
teljespanziós 6 éjsz. turnusban	12 600,– Ft	14 100,– Ft	12 900,– Ft

gyermekeknek 3 éves korig, ha pótágyat nem kér, ingyenes szállás, étkezés
3–12 éves korig pótágy 500 Ft, étkezés 40%-os kedvezmény

JÓ HA TUDJA...

• • • hogy 1998. július 3. és 5. között Pécsett megrendezték a XXXVI. OPTT rendezvényét, melyen 600 matávos és postás vett részt az ország minden részéről. Nagy sikere volt a túraversenynek és a baranyai autóbuszos kirándulásnak.

• • • hogy 1998. július 19-én, vasárnap délelőtt 11.45 órakor a Közlekedési Múzeumban (Budapest, Városligeti krt.11.) filmvetítéssel egybekötött előadás lesz a „Titanic"-ról, a Titanic és az úszó palották címmel.

• • • hogy a vasút mind a belföldi, mind a külföldi forgalomban különböző kedvezményeket biztosít az utazók részére. Ha valaki külföldre szeretne utazni, jó ha tudja hogy Európa számos országába 30–70% menettérti kedvezmény vehető igénybe. Európa szinte valamennyi országába előre megvásárolható az Euro–Domino, ami a kiindulási és tranzit-vasutakra 50% kedvezményt biztosít illetve az Euro–Domino Junior bérlet ami az EuroDomino-hoz képest további 25% kedvezményt nyújt.
Utazási kedvezmények iránt érdeklődni lehet Budapesten a MÁV központi információjánál. Tel: (06-1) 461-5500

• • • hogy a „Házipatika gyógynövényei"-nek nagy részét július–augusztus hónapban lehet begyűjteni. Nyári kirándulásaink alkalmával gyűjthetünk apróbojtorjánt (megfázásra), árvacsalánt (fogíny gyulladásra), borsmentát és citromfűvet (álmatlanság ellen), dió levelet (hasmenés ellen), édesköményt (felfúvódás ellen) és rozmaringot (epekőoldóként).

Rákóczi Margit

JOGSEGÉLYSZOLGÁLAT

A munkaviszony megszüntetése

Általában nem szokott gondot okozni a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszűntetése, hiszen ebben az esetben valamilyen körülmény folytán mind a két félnek azonos a szándéka, vagy az egyik fél elfogadja a másik fél ajánlatát, és a munkaviszonyt közösen, meghatározott időpontban minden egyéb körülménytől függetlenül akarják megszűntetni. Közös megegyezéssel mind a határozott, mind a határozatlan idejű munkaviszony megszűntethető. A határozatlan idejű munkaviszony valamelyik fél egyoldalú nyilatkozatával, a felmondással is megszűntethető. A felmondás joga megilleti mind a munkavállalót, mind a munkáltatót. Ha a munkáltató felmondással él, akkor a felmondási időnek a fele mindig felmentési idő. A felmentési idő alatt nem kell dolgozni.

A Postánál nők esetében 30 éves, férfiaknál 35 éves törzsgárdaidőn túli felmondás alkalmával a felmondási idő teljes időtartama alatt teljes felmentés jár.

Csak különösen indokolt esetben szűntethető meg rendes felmondással a munkavállaló munkaviszonya az öregségi nyugdíjra jogosultság megszerzését megelőző öt éven belül.

Csak rendkívül indokolt esetben mondható fel a munkaviszonya annak, aki legalább 20 éves törzsgárdatagsággal rendelkezik. A munkáltatónak a rendes felmondást írásban kell közölnie, azt indoklással el kell látnia, közölnie kell a felmondási időt, ezen belül a felmentési időt és tájékoztatást kell adni az igénybe vehető jogorvoslati lehetőségekről.

A rendes felmondásnál a munkáltatónak meg kell tartania azokat az előírásokat, amelyek a felmondási jogot korlátozzák. A felmondási tilalmak törvényi meghatározásának rendeltetése az, hogy a munkavállalót védje azokban az esetekben a munkáltató intézkedésével szemben, amikor nincs abban a helyzetben, hogy másik munkahelyet keressen. Esetköreit az MT határozza meg. Ilyen a betegség miatti keresőképtelenség, terhesség, vagy sorkatonai szolgálat.

A felmondási tilalom időtartam az okot adó körülmény megszűnésétől kezdve a korábbi egységesen 30 napról a következőképpen módosult: ha a felmondási tilalom időtartam a 15 napot meghaladja, ezt követően még 15 nap a tilalom időszaka, ha a 30 napot meghaladja, ezt követően még 30 nap a felmondási tilalom időtartama. Ha például a betegség időtartama 10 nap, ez alatt a munkavállaló felmondási tilalom alatt áll, az említett 10 nap után felmondási tilalom nincs. Ha a betegség miatti keresőképtelenség időtartama 16 nap, a munkavállaló a keresőképessége napjától 15 napig felmondási tilalom alatt áll. Ha a betegség időtartama 6 hónap, a felmondási tilalom az említett idő, plusz 30 nap.

A rendkívüli felmondás joga a törvényi feltételek megléte esetén ugyancsak megilleti mind a munkavállalót, mind a munkáltatót. A rendkívüli felmondás írásbeli nyilatkozattal történhet, amelyben meg kell jelölni annak indokát. Rendkívüli felmondásra csak akkor kerülhet sor, hogyha valamelyik fél szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegte a munkaviszonyból eredő lényeges kötelezettséget, vagy egyébként olyan magatartást tanúsít, amely a munkaviszony fenntartását lehetetlenné teszi.

dr. Sándor Mária

HURRÁ NYARALUNK!

Végre, igazi nyár van, mindenki – aki teheti –, igyekszik a víz mellé, vagy a hegyekbe. Vajon hányan tehetik?

DALOS ISTVÁN *(Postaautó, Pécs)*: Évek óta nem nyaraltam. A szabadságom alatt valamilyen munkát vállalok, hogy silány fizetésemet kiegészítsem. Mellesleg az összes kollégám erre kényszerül. Megjegyzem, ha üdülőjegyet akarnék igényelni, nem valószínű, hogy kapnék, mi már nem vagyunk postások.

KŐHIDI ISTVÁN *(Szállítási Üzem, Pécs)*: Ha adnak beutalót Almádiban töltünk egy kis időt, ha nem, akkor a harmadik emeleti lakásomban nyaralunk. Igaz, nemrég kötöttünk az eszéki postával egy üdülési csereszerződést, de még ki kellene találni, miként jutunk el a tengerpartra, hogy ne legyen nagyon drága.

MIKOLOVITS DEZSŐNÉ *(Normairoda, Budapest)*: Húsz éve nem voltam nyaralni, ezért örülök nagyon, hogy most sikerült egy vállalati beutalót kapnom. Akárhányszor kértem, soha nem kaptam, igaz nagyon nem is harcoltam érte. Most végre 9 szép napot tölthetek Balatonalmádiban a kislányommal.

STADLER GYULÁNÉ *(Normairoda, Budapest)*: Beutalóhoz nem jutottam, viszont három iskolás unokámmal Tiszasasra utazunk egy hétre. Így nyaralok is, és a szülőkre háruló szünidei gondokon is segítek egy kicsit.

VÉKONY JÁNOSNÉ *(PFÜ, Székesfehérvár)*: Ha akarnánk sem mehetnénk üdülni. Az egész család az unokám születését várja, biztos szükség lesz a segítségemre. Szóval otthon töltöm a nyári szabadságom.

ADÁMI GÁBOR *(kézbesítő, Tatabánya)*: Utoljára három évvel ezelőtt nyaraltunk. Az idei szabadságot a kertemben töltöm, a szünetben a feleségemmel felváltva „gyermekfelügyelünk".

KÁTAI FERENC *(Fenntartási Üzem, Budaörs)*: Szerencsésebb helyzetben vagyunk, mint a pécsi Postaautós kollégák. Azzal együtt, hogy az idei év a spórolás jegyében zajlik – szeretném a Zsigulit egy nem túl öregecske Opelre cserélni – nyaralni is fogunk. Siófokra megyünk a vállalati üdülőbe.

NÉVTELENSÉGÉHEZ ragaszkodó postás a juniálison: A férjem nyugdíjas, a fiam munkanélküli. Jobb, ha ezt a körkérdést a Vezérigazgatóságon teszi fel!

Filipsz

HÍRMOZAIK

PÉCSI TSZB

● Szekszárdon rendezik meg július 3. és 5. között az immár harminchatodik Országos Postás és Távközlési Természetbarát-találkozót, amihez az idén túraverseny is társul. Az idei ötszáznegyven jelentkezőnek több mint fele vesz részt a túraversenyen. A postás érdekvédőkön kívül a MATÁSZ is kiveszi részét a szervezésből.

● Sikeres sportnap volt Szekszárdon június 13-án, a Pécsi Postaigazgatóság és a Pécsi Postás SE rendezésében. A tizenhárom területi csoporton kívül a vezérigazgatóság és a bajaiak is képviseltették magukat, s idén már hagyományosan az Eszéki Postaigazgatóság is csatlakozott a közel négyszáz résztvevőhöz. A legjobbnak a szekszárdi 1-es hivatal csapata bizonyult, mögöttük a második a szállítóké lett. Két női csapat is indult a versengésben, amelyen a kispályás foci és a pingpong volt a legnépszerűbb.

● A meghirdetett, összesen ötvenkét kispostából csupán a kisebb rész talált gazdára, azaz postamesterre a Pécsi Postaigazgatóság területén. A befutott tizennyolc pályázatból a bírálók tizennégyet hirdettek eredményesnek.

● Tavasszal tárgyalták a pécsi TSZB testületi ülésén a kishivatalok óraelfoglaltságát és bérhelyzetét. Ez közrejátszott abban, hogy áprilistól új, kedvezőbb óraszám-megállapítás és alapbérezés van az érintett hivatalokban.

SZEGEDI TSZB

● A Szegedi Postaigazgatóság TSZB-je június 3-án tartott értekezletet, amelyen megtárgyalták az igazgatóság 98-as üzleti tervét, illetve az április 16. óta történt változásokat. Az előadó Gyimesiné dr. Etsedy Sarolta igazgatónő volt. Ugyancsak ő ismertette az igazgatóság idei érdekeltségi rendszerét és a lakásépítési-, vásárlási támogatások helyzetét. Ezután Csonkásiné Szabó Katalin a szakszervezet 97-es költségvetését értékelte, majd ismertette a 98-as költségvetési tervezetet. Az egyebek napirendi pontjában ismertették, hogy a szegei TSZB több helyen bérel önellátó rendszerben heti váltásokban üdülési helyet. Így több mint negyven dolgozó illetve családtagja pihenhet Mátrafüreden, Szilvásváradon, Vonyarcvashegyen, Fonyód-bélatelepen és a pécsi Postaigazgatóság segítségével Harkányban is.

● Szeptember 5-én rendezi meg idestova tizedik éves sportnapját a szegedi területi szakszervezeti bizottság. Az igazgatóság tevékeny támogatásával megtartott rendezvényen tavaly például ezernél többen vettek részt. A legnagyobb sikere a női és a férfi tekének, illetve sakknak, a családi vetélkedőknek, no és persze a kispályás focinak szokott lenni. Egyre nő a tenisz iránti igény is.

BUVI

● A Postapénzforgalmi szolgáltatásnak munkatársai egyre nehezebb helyzetben vannak, hiszen szaporodnak a hamis bankjegyek. Ezeket az UV-lámpák sem szűrik ki. Így van ez sajnos a posta csaknem minden területén, és a BUVI-nál is.

● Biztatók az előzetes, nem hivatalos adatok szerint a BUVI első negyedéves eredményei. Ezek értelmében a tervezettnél jobb eredményt értek el.

● Rejtélyes módon, a lezárt páncélszekrényből veszett nyoma Tatabányán tizenegymillió forintnak. A májusi, postahivatali ügyben a rendőrség mindeddig igen-igen szűkszavú információt adott.

SOPRONI TSZB

● Az üzemi tanácsi választásokra való felkészülésről döntött Sopronban a szakszervezet vezető testülete. A jelöltállítás az utolsó pillanatig lehetséges.

● Száz hírlapos munkahelye került veszélybe a Szegedi Postaigazgatóság területén. Az előfizetéses megyei hírlapokat már nem a posta terjeszti. Csongrád megyében arra lehet számítani, hogy száz ember munkahelye szűnik meg, illetve többen részmunkaidőben kénytelenek tovább dolgozni.

MISKOLCI TSZB

● A miskolci igazgatósághoz tartozó huszonkilenc szakszervezeti alapszervezet rendez kirándulásokat, egyéb, a jó időt kihasználó programokat mostanában. Ezek sorában a tokaji körzeti szbhez tartozók például egynapos, ópusztaszeri kiránduláson voltak júniusban.

● Legalább négy helyen, közöttük Hatvanban, Füzesabonyban, Ózdon tartanak helyi sportrendezvényeket a nyáron a hevesi és a borsodi szakszervezetis kollégák. A legnagyobb vonzereje a vitathatatlanul a focinak van.

● Postásnapot rendeznek augusztus 16-án Miskolcon a TSZB szervezésében. A PSZ és szakmai támogatású eseményre a gyerekeket is várják mindkét megyéből. A kicsiknek szóló események mellett a kispályás foci és a túrázás vonz különösen sokakat – tavaly például már kétezer résztvevője volt a sportnapnak.

● Nincs nyári szünet a miskolci igazgatóság szakszervezeti vezetőinél és függetlenített munkatársainál, mert erőteljesen készülnek az üzemitanácsi és a munkavédelmi képviselői választásokra. Mindennek jegyében szeptember 3-án készítik már fel többek között az alapszervi titkárokat a várható teendőkre és a küzdelemre.

DEBRECENI TSZB

● Nyíregyházára kirándultak autóbusszal, egyben a környék nevezetességeit is szemügyre véve a miskolci nyugdíjasklub tagjai.

● Kézbesítői teljesítményfelmérés folyt nemrégiben a debreceni 2-es postán, a helyi kollegák kezdeményezésére. A túlterhelésen részben belső átcsopotosítással, részben a járások módosításával segítenek, ám emellett szeptembertől szükségessé válik öt új kézbesítői járás létrehozása is.

Összeállította: U. V. L.–R. A.–T. L.

IGAZSÁGTEVŐ SZAKSZERVEZET

1998. június 20-án Börzsönyben, a Királyréten vidám sörös, kötélhúzásos, vetkőztetéses juniálist rendezett a Budapesti Csomagüzem szakmai, üzemi-tanácsi és szakszervezeti vezetése. Minden köszönet a szervezőké, hiszen több mint kétszázan mulattak, ittak, ettek, szórakoztak. Különösen nagy sikert aratott a kötélhúzás a munkáltató és a munkavállalók között. A két csapatkapitány Csombók László igazgató és Albertné Bakos Irén volt. Ebben az esetben a munkavállalók győztek 2-1-re, az igazságtevő a szakszervezet titkára, Sárfi József volt. Legalább ilyen arányú győzelemre lenne szükség a következő bértárgyaláson. Edzettek a szakszervezeti munkára is: volt zsákban futás, talicskázás, foci-rugdosódás, sörivás cumival. Túrót is kaptak, de ezúttal batyuban. Előtte gulyáslevessel és jókedvvel töltekeztek. Azzal búcsúztak: jövőre velünk vagy ugyanitt, vagy máshol.

HELYREIGAZÍTÁSOKK ● Minden bizonnyal a kánikula volt az oka, hogy lapunk júniusi számában sajnos több értelemzavaró, félreérthető sajtóhiba jelent meg, amelyért ezúton is elnézést kérünk.

● Az 1. oldalon a „Gyilkosság Tiszaföldváron" című cikkben tévesen arról adtunk hírt, hogy Tiszaföldvárott a 354 kilós ökröt Kuvik Pál, a Postaszállítási Igazgatóság tszb-titkára vásárolta meg 120 ezer forintért. Ez így nem igaz. Igaz, az ökörnek mindegy, de megvásárlója a Mozgóposta Üzem szakszervezeti bizottsága és Nyugati kirendeltségének szakszervezeti tagjai voltak. A jól sikerült, egész napos rendezvényt is ők szervezték.

● A 2. oldalon olvasható harmincéves újságírói pályafutásom leggyönyörűbb sajtóhibája. A „szolgáltató szakszervezetek" című cikkben többünk figyelmét elkerülte, hogy így jelent meg egy mondat: „Hollandiában a szakszervezetek erősek, az információs struktúra fejlett, nagy *sztárkalappal* rendelkeznek." Helyesen a mondat így hangzik: „Hollandiában a szakszervezetek erősek, az informáckós struktúra fejlett, nagy *sztrájkalappal* rendelkeznek." Kedves Olvasóink kívánjanak nekünk egy *sztárkalapnyi* szerencsét, hogy a jövőben elkerülhessük az ilyen bosszantó hibákat.

● Ezzel azonban nincs vége. Az „Üt-e az Ü. T.?" c. cikkünkben szintén elírás történt. Lukács Ildikónak nem *édesanyja*, hanem *édesapja:* Bessenyei Miklós volt, 1959-től 1980-ig a postásszakszervezet főtitkára.

TAKARÉKOS KÖLTSÉGVETÉS

Szakszervezetünk választmánya 1998. június 17-én megvitatta és elfogadta az 1998-as költségvetést. Mundruczó Kornél ismertette az elnökség álláspontját. Az elmúlt évben a szakszervezet nem rendelkezett elfogadott költségvetéssel, annak ellenére, hogy az elnökség több alkalommal is tárgyalta az előterjesztett költségvetési javaslatot. A választmány az elmúlt évben úgy döntött, hogy három tagú bizottság dolgozza ki az új típusú költségvetést, amely az alap- és középfokú szervek meglévő költségvetésére építve alakítja ki a központ költségvetését. Az idei ennek a döntésnek jegyében készült el.

Az elnök hangsúlyozta, hogy a 97-es gazdálkodást a takarékosság jellemezte, így a szakszervezet meglévő bankbetétjéhez nem kellett hozzányúlni. Egyben figyelmeztetett arra, hogy illő lenne kifizetnünk az IPPT-, és az MSZOSZ-tagdíjhátralékunkat. Felhívta a figyelmet, hogy ha a tagdíjbevétel a tervezettnél nagyobb mértékben növekszik, akkor ezt az oktatásra és propagandára kell fordítani. Különösen az utóbbi terület fejlesztése fontos, tekintettel a novemberi üzemi tanács választásokra. Kérte, hogy azon középszervek és önálló alapszervek, amelyek eddig nem küldték el költségvetésüket, mihamarabb juttassák el a szakszervezet központjába. Végül felhívta a figyelmet a PSZ alapszabályának tagdíjmértékére vonatkozó rendelkezés betartására, majd az elnökség nevében javasolta az 1998. évi költségvetés-tervezet elfogadását az alábbi módosításokkal:

1. Készüljön 1998 szeptemberére részletes elemzés a bevételekről és kiadásokról.

2. Készüljön összesítő kimutatás a középfokú és önálló alapszervezetek költségvetéséről.

3. Hatalmazza fel a testület az elnökséget a költségek és fő számok érintetlenül hagyása mellett a belső átcsoportosításra, különösen a propagandára és az oktatásra.

4. Hatalmazza fel az elnököt, hogy a szakszervezet készpénz vagyona terhére rendezzük az IPPT-nek – 1997 és 1998-as – tagdíj-hátralékukat.

5. Kötelezze a testület a Postás Szakszervezet minden alap- és középszervét, hogy az alapszabálynak megfelelő mértékű – 1% – tagdíjat vonják le bér és bérjellegű juttatásaikból.

6. Megfontolásra ajánljuk a szakszervezeti kitüntetésekhez adott pénzjutalom emelését 1999-től.

7. Az elfogadott költségvetést minden választmányi tagnak meg kell küldeni.

Az elnök megállapította, hogy az ülésen negyvenegyen vannak jelen, így az határozatképes. A választmány harmincnégy igen, hét tartózkodás mellett elfogadta a 98-as költségvetést a felsorolt hét javaslattal együtt.

U. A.

MIBŐL ÉLÜNK?

Szakszervezetünk 1998. június 6-án tartotta elnökségi ülését, amelyen megtárgyalták a költségvetés gondjait, a küldeményforgalmi termékmenedzserek munkabérét, a hévízi üdülési lehetőségeket, a tisztségviselők munkaidőkedvezményéről és a vagyoni helyzet valamint az ÜT választásokra való felkészítés kérdéseit.

ISMERIK A DÖRGÉST

Szeretem Miskolcot. Pedig nem könnyű, hiszen ha finoman fogalmazok sem mondható szépnek. Széppé az emlékeim teszik, no meg a miskolci emberek, akikkel szerencsére összehozott a sors Sztakura Lászlóné tszb-titkár segítségével.

A demokráciában elvileg a megyéket is egyenlő mércével kellene mérni. De hát tudjuk ez az elmélet, meg választási, politikusi ígéret. BAZ megye, Miskolc és környéke az ország egyik legszegényebb vidéke, ahol a bányászat és a nehézipar szinte teljesen leépült, ahol ugyanolyan, ha nem lyukasabb a szociális háló, mint szerte az országban, ahol a munkavállaló szinte védtelen és jóval magasabb a munkanélküliség, mint ahogy arról a hivatalos, tehát lakkozott statisztikák hírt ferdítenek.

FELÉRTÉKELŐDŐ POSTA

Nem csoda, ha az egyre nehezedő helyzetben felértékelődik a postás foglalkozás, hiszen már az is nagy dolog itt a megyében, ha valakinek munkája van. Ennek következtében már lehet válogatni, kezd visszatérni a „régi szép idő", a Horty-rendszer gyakorlata, amikor a postásnak tekintélye volt, volt valaki, mert nyugdíjas állást mondhatott magáénak. Ugyanakkor a munkaerő-kínálat lenyomja a vidéki postás bérét, aki még ennek a megalázóan kis bérnek is örülhet. És ha elégedetlenek és nagy a szájuk, mehetnek. Az biztos, minden adu a munkaadó kezében van. Hiába jóindulatú egy vezető, az objektív körülmények fortélyos félelemben tartják a „kispostást" is, így aztán érdekvédelmi munkát végezni nagyon nehéz. A félelem, a közömbösség sokszor még erősebb mint a szolidaritás.

DE VANNAK MEGSZÁLLOTTAK

Lelkes postások, mint amilyen a 33 éves **Tóth László,** a miskolci 2-es posta szb-titkára, aki főállásban pályaudvari ellenőr. Nem kért munkaidő-kedvezményt. Azt mondja, a munkát el kell végezni, aztán jöhet az érdekvédelem. 1983 óta tagja a szakszervezetnek és két év óta, majdnem azt írtam, vívja szélmalomharcát, de visszavonom, hiszen ő lenne az első, aki ez ellen tiltakozna. Igaza is lenne, hiszen neki is köszönhető, no meg türelmes, megértő főnökének, **Kovács József** postavezetőnek is, hogy a szervezettség 70%-os.

Amikor azt kérdezem a kissé lámpalázas, nyilatkozáshoz nem szokott fiatalembert, mivel tudta meggyőzni kollégáit, hogy szakszervezeti tagok maradjanak, azt a kettős szorítást említi, amelyikben mindannyian vagyunk. A tagok 80%-a fizikai. Sok közülük a bejáró, nekik ez a munka létfontosságú. Számukra a munkahely megtartása a legfontosabb. Itt nemigen lehetne sztrájkot szervezni. Kettős logikával élnek, hiszen az életük is ilyen kétlaki. Otthon a föld várja őket, ez számukra az alap és posta a pénzkereset. Tisztában vannak az erőviszonyokkal, de azért tudják azt is, hogy szükség van a szakszervezetre, mert kell valamilyen erő, amely mértéktartásra készteti a munkaadót. Persze vannak olyanok is, akik nem ismerik és ezért leegyszerűsítik az érdekvédelmi munkát: ha kapnak valamit a szakszervezettől maradnak, ha nem, kilépnek. Többen egészen gyerekes okok miatt léptek ki, de ők vannak kevesebben és ha majd szükségük lesz védelemre visszajönnek. Közöttük él Tóth László szb-titkár, tudja miben segíthet. A tagok is tudják, többségük reálisan látja a saját és a szakszervezet lehetőségét, tudják, szükség van érdekvédelemre, de azért legalább 30%-kal magasabb bért szeretnének. Azt mondják, és igazuk van, ha a munkát elvégzik, ennek ellenértékét fizesse meg a cég.

AHOGY LEHET

Lelke legmélyén, feltételezhető, ezzel egyetért a postavezető, Kovács József is, aki 32 éve eszi a posta kenyerét és akinek az idegeit 32 éve eszi a cég. Mozgástere nagyon szűk. Ehhez képest igen jól bírja. Ismeri a dörgést. Teszi, amit lehet, ahogy lehet. Tudja, hogy a bérpolitika, bérmeghatározás magasabb szinten dől el. A Világbank és az IMF diktál a kormánynak, Pénzügyminisztériumunk pedig az állami cégeknek, így a postának is. A hivatalvezető, remélem nem sérti a jelző, kis ember, hogy befolyásolhassa az általuk diktált trendet: a reálbérek csökkenését, a munkahelyek megszüntetését. Habár ez utóbbi még nem érződik annyira, mint más cégeknél a régióban. Tehát a vezető is kettős szorításban dolgozik, neki sem könnyű, hiszen a pályaudvari posta kulcsfontosságú. Profiljuk a szállítás és feldolgozás, ők dolgozzák fel többek között a három miskolci kézbesítőpostára az anyagot. Tizenkét távolsági járatot tartanak fenn. Speciális feladatuk a csomagkézbesítés: napi 1500–2000 csomagot dolgoznak fel. A szállítási üzem gépkocsivezetői viszik el a csomagokat. A munka az övék, a panaszért a felelősség a Miskolc kettesé. Szerencsére a panaszok ezrelékben mérhetők csak.

A kereskedelmi tevékenység is sok energiát és erőt leköt, tudom meg Bárányné, Bernáth Mariann kereskedelmi csoportvezetőtől már az áruraktárban. 450 postát látnak el 220 féle áruval az intim betéttől a videokazettáig. A 14 tagú csoportból csak négyen képviselik az erősebb nemet, ezért itt a csomagcipekedésben bizony a nőknek is erősnek kell lenni. Rengeteget cipekednek, mégis csak átlagosan keresnek, magyarul, keveset.

Ugyanakkor a Miskolc 2-es a város legnagyobb felvevőpostája. Kevesebb feladat több lenne, mármint hatékonyabb lenne a klasszikus postai feladatok ellátása, ha kevesebb lenne a „postaidegen" tevékenység. Ennyiféle munkát végezni jól nem lehet, persze mindent megtesznek, ami az erejükből telik. Erről pedig tudjuk, véges, a kereset pedig kevés.

Van, aki ezért nem panaszkodik, mint például az 57 éves **Szigeti Pál**, aki 1960 óta dolgozik a postán, már sokkal rosszabb időket is megért.

– Akkoriban nehezebb volt a munka. 24–48 órában jártunk. Ki kellett mennünk a vágányok közé és a sínek között járkáltunk. A mozgóposták 15–20 kocsival érkeztek.

KIÁBRÁNDULTAK

Farkas Eleonóra már nem ennyire elégedett. Érthető. Őt nem érdekli, és talán igaza is van, hogy régen milyen nehéz volt. Ő most akar élni, méghozzá jól. Kora, a 21 év önmagában nem teszi boldoggá. Két és fél éve dolgozik a postán, 31–32 ezer forintot visz haza. Albérleti díjának kinyögése után, ki lehet számolni, mi marad. Még nem érti, nem érzékeli, hogy szakszervezetre szükség van, mert azt látja, hogy sokan nincsenek megelégedve a PSZ-szel. Nem az 1%-ot sajnálja. Talán a hatékonyabb, szolgáltatóbb jellegű érdekvédelem, a jobb propaganda „megtéríthetné". Egyelőre, amíg nagyobb ütést nem kap, bízik abban, amiben tévesen sokan, hogy meg tudja védeni önmagát.

A másik, az idősebb **Tóth László** is hasonlóképpen gondolkozik, kiábrándult, pedig néhány éve még tisztségviselő volt a szakszervezetben. Azt mondja, nem fizetem a semmiért az 1%-ot, mert nem védik az érdekeimet. Mi soha nem voltunk megvédve.

Vitatkozni lehet véleményével, de a legjobb érv az lenne, ha fent az MSZOSZben, a PSZ-ben megkérdeznék a kívülállóktól, mit tegyünk, hogy visszaszerezzük a bizalmat?

KAZALNYI GOND SAJÓKAZÁN

– Ez egy közepes nagyságú falu, 3500 lakossal – mutatja be a községet és postáját, **Stefán Lászlóné**, postavezető, a falu szülöttje, aki Kazincbarcikán kezdte postai pályafutását és 1995-ben nevezték ki ide. – Itt található Radvánszky báró gyönyörű kastélya, most iskola, van három templomunk. A lakosság egyharmada cigány. Nehéz közöttük a kézbesítés. Mióta bezárt a bánya, sok a munkanélküli. Egy most készült felmérés szerint Itt 10 emberből csak egynek van munkája, a többi munkanélküli. Csökken a postai forgalom. itt a hivatalban három ember dolgozik, plusz négy kézbesítő és egy takarítónő. Én vagyok a szakszervezeti bizalmi. Én maximálisan meg vagyok elégedve a szakszervezetünkkel. Megfelelően képviselik érdekeinket, ez látszott a bértárgyalások idején is. De azt nem értem, hogy miért nem tesz valamit a szakszervezet, hogy a vidéki postások bére legalább valahogy közelítse a fővárosiakét. Nagyon nehéz itt. Kézbesítőnek nem mernek jönni, mert félnek. Vannak olyan napjaim, amikor legszívesebben itt hagynék mindent. Csak azért maradok, mert nagyon szeretem a postát.

MIT TEHET A NYUGDÍJAS?

A festői környezetben lévő Billa üdülőben pihenő nyugdíjasok már csak nosztalgiával emlékeznek a régi gondokra. Sokuk bizonyára cserélne a fiatalabb, gondok sújtotta postásokkal. De hát az élet szigorú törvénye ezt nem engedi és ők ebbe bölcsen beletörődtek. Mit is tehetnének? Igyekeznek szépen eltölteni a nyugdíjas éveket. **Kiss József, Kiss Józsefné**, a Postás és Távközlési Nyugdíjasklub főmindenesei kedvesen invitálnak egy kis borovicskára, egy kis harapnivalóra, no meg egy kis beszélgetésre. Ez utóbbit választom.

– *Mit ér a nyögdíjas, ha magyar postás?* – teszem fel az ünneprontó kérdést.

– *„Régen meghalt Antall Józsi,/ Drágább lett az elemózsi"* – szedi válaszát rigmusba **Szendrei Károlyné**, a nyugdíjasklub költője.

– Jó, hogy már nem ebben a felfokozott, feszült időszakban kell dolgoznunk – mondja **Kovács Imréné**, aki 10 éve ment nyugdíjba a telefonosoktól, mégis postásnak vallja magát. – A nyugdíjkorhatár megemelése katasztrofálisan rossz lépés volt. Hogy fogják kibírni az idősebbek az állandó változást? Én most csak-csak megélek a 33 900 forintos nyugdíjamból.

– A nyugdíjam 45 ezer forint, a napi megélhetésre elég, de nagyobb beruházásokra már nemigen futja. – veszi át a szót **Kiss Imréné**. – Erre már a tartalékhoz kell nyúlnom. De azért nem panaszkodom. Ez van. Most nemcsak nyugdíjasnak, fiatalnak sem jó lenni.

– Én 18 éve vagyok nyugdíjas. A legokosabb, amit tehetünk, hogy elfogadjuk a korunkat, addig nyújtózunk, ameddig a takarónk ér. Ez a nyugdíjasklub sokat segít, hogy ne legyek magányos.

– *És mi a szép megöregedés titka?*

– A mozgékonyság. Nem szabad begubózni otthon, aktívnak kell lenni öregen is, mert aki elhagyja magát, annak annyi. Ez a nyugdíjasklub sokat segít, hogy ne maradjunk egyedül. Gyakran összejövünk, jól elvagyunk, mint a befőtt. Még költőnk is van – teszi hozzá és kedvesen noszogatja Szendrei Károlynét, hogy olvasson fel verseiből. Körülüljük a délutáni bágyadt napfényben a poétát, és hallgatjuk:

„...Billa, Billa, Billa tároló,
Postás–Matáv találkozó..."

Udvarhelyi András

BÉLYEGSAROK • SPORTNYÁR

A Magyar Posta Rt. elmúlt hetekben megjelent kilenc bélyege közül hatnak a sport a témája: földön, vízen és az atlétikát tekintve még a levegőben is...

● JENDRASSIK. Száz éve született Budapesten Jendrassik György gépészmérnök, feltaláló, a Ganz-gyár egykori vezérigazgatója. Az emlékére kiadott 100 Ft-os bélyeget Kass János tervezte.

● LABDARÚGÓ-VILÁGBAJNOKSÁG. A Franciaországban zajló sporteseményre 30 és 110 Ft-os címletben két bélyeget adott ki a posta. A 250.000 példányban készült bélyegpár tervezője Elekes Attila grafikusművész.

● BAROSS GÁBOR. A jeles államférfi, közlekedési miniszter születésének 150. évfordulójára hatvan forintos bélyeget bocsátott ki a Magyar Posta, amelyet Molnár Géza fotóinak felhasználásával Nagy Péter tervezett.

● KAJAK-KENU VILÁGBAJNOKSÁG. Szeged ad otthont a neves versenynek, ebből az alkalomból jelenik meg Szabó István tervezésében 30 Ft-os forgalmi bélyeg.

● ATLÉTIKAI EURÓPA-BAJNOKSÁG. Az augusztus 18 és 23 között Budapesten megrendezésre kerülő sportviadal tiszteletére 24, 65 és 80 forint névértékben, háromszázezer példányban jelenik meg bélyeg. A sorozat tervezője Dudás László grafikusművész.

● RÁBAKÖZ. Forgalmi sorozatunk legújabb, 5 Ft-os címletén hímzett motívumok láthatók.

Verrasztó Gábor

LÁTÁSTÓL MIKULÁSIG DOLGOZUNK

Salgótarján, Pásztó, Cserhátszentiván

– Itt nincs munkaerőhiány – mondja FENT ATTILA, a Salgótarján 1-es nagyposta vezetője, amikor arra kérem, hogy mutassa be a posta életét. Útikalauzaim Körösztösné, a BUVI TSZB titkára és Lukács Ildikó, a BUVI Üzemi Tanácsának elnöke. Esőben érkeztünk, így aztán rögtön erről is beszélgettünk.

ÁTÁZIK AZ ESŐKABÁT

– Postánkon 170-en dolgoznak, plusz a körzeti postások – magyarázza Fent Attila. Az összlétszám 1/4-e kézbesítő. Most nagyon nehéz nekik, hiszen ebben a kegyetlen esős időben szörnyű nehéz dolgozni. De nemcsak ilyenkor nehéz, egy átlagnap sem könnyű. Mégis maradnak, hiszen a 60 ezer lakosú Salgótarjánban 10% felett van a munkanélküliség. Ez a munkaerőhiány nemcsak a munkaerő vándorlásra, hanem a fizetőképes keresletre is hatással van. 1990. óta lassan csökken a forgalom. Így is van munka elég, hiszen 200 ezer levelet, rengeteg címzetlen nyomtatványt, sok csomagot kell eljuttatni az ügyfelekhez. Igaz ugyan, hogy a csomagforgalom a '90-es évek csúcsához képest jelentősen visszaesett. A pénzforgalom is stagnál. De a posta ma már bankként működik: a bankok kinyújtott karja.

● *Mi a legnagyobb gond?*

– Állandóan lépést kell tartani a változó piaccal.

● *Milyen volt eddig az év?*

– Nem volt rossz, nem lehet panaszkodni. Talán nyáron egy kis hullámvölgy lesz.

● *Hányan vannak a részmunkaidősök?*

– Inkább a felvételnél dolgoznak, a forgalom változása miatt reggel 8 és 10, valamint délután 1 és 5 között.

● *Elégedett beosztottai bérével?*

– Ismerve a város egyéb cégeinek jövedelmi viszonyait, ahhoz képest nem állunk rossz helyen.

● *Most már tudnak válogatni a jelentkezők között?*

– Igen. Sorban állnak. Már érettségihez kötjük a kézbesítői felvételt is.

● *Úgy tudom Ön szakszervezeti tag volt.*

– Igen, de kiléptem már 1991-ben, mert gyakran éreztem, hogy a szakszervezet nem azt képviseli, amit kellene. Több rossz döntése volt.

● *Megsértődött?*

– Nem, de úgy gondoltam, így nincs értelme.

● *Szakszervezet-ellenes lett?*

– Nem. Hiszen a helyi szakszervezettel nagyon jól kijövünk. A célunk közös.

● *Milyen erőt képvisel itt a szakszervezet?*

– Nem gyenge, de nem is erős. Én az erősséget nem a radikalizmusban értem. Az erő abban van, ha olyasmit kérnek, aminek reális fedezete van. Nem kellene a realitások talajáról elrugaszkodni.

● *Tűri, támogatja vagy tiltja a szakszervezetet?*

– Inkább támogatom.

Lemegyünk a kézbesítők közé. Itt már kevésbé bizakodó a hangulat. A panasz csak úgy dől az emberekből.

– Nincs megoldva a reggeli kiosztás. A terhelést már nem lehet tovább növelni, az esőkabát átázik, a kézbesítőtáska nehéz: üresen 5-7 kg. Látástól mikulásig dolgozunk azért a kevés pénzért és csak 8 órát fizetnek. Túlhajszoltak vagyunk, lassan tönkremegyünk a munkánkban, feszülten idegesen élünk. Nyakunk el van meszesedve. Nemigen tudunk félretenni a kis keresetből, ennek ellenére maradunk, mert nem tudnánk hová menni, a posta még biztos munkahely.

Elmenőben Bánkúti Attiláné SZB-titkár azt magyarázza:

– Nálunk 50%-os a szervezettség. Az emberek nincsenek tisztában azzal, hogy mi az a szakszervezet. Ezt nemcsak azért nehéz elmagyarázni, mert a rendszerváltás után elvadították őket a szakszervezettől, hanem azért is, mert nehéz összeszedni a területileg szétszórt munkahelyen dolgozókat. Az azonban biztos, és ezzel mindenki egyetért, már annak is örülünk, ha van munkahelyünk, viszont az is igaz, teljes bizonytalanságban élünk.

MIÉRT NEM KÉRDEZTÉK MEG AZ ÉPÍTTETŐK A POSTÁSOKAT?

Arra gondoltam, meglátogatunk egy olyan helyet, amivel dicsekedni lehet, nehogy azt olvassák a fejünkre, hogy lám ezek a szakszervezetisek csak a rosszról tudnak beszélni, még a kákán is csomót keresnek, ezért Pásztón meglátogattuk a gyönyörű tanpostát. Tényleg szívet gyönyörködtető látvány, legalábbis az első pillantásra. Ennek a tanpostának a szépséghibái bizonyítékai annak, hogy nem az a lényeg, mennyi pénz van a kultúrához, hanem az, mennyi kultúra van a pénzhez. Elkeserítő volt látni, hogy egy 63 milliós beruházást nem tudnak 100 százalékosan elkészíteni. Megtudtuk, hogy ezek a bosszantó apróságok azért vannak, mert nem kérdezték meg a postásokat, mielőtt megépítették volna. Például a fiókbérlő szekrénybe nagyobb küldemény nem fér be. Nincs raktár. A tervezők nem számoltak a nagyobb forgalommal.

A Pásztó 1-es postán Németh Róbert helyi ellenőr fogad, aki nemrégiben még vezető helyettes volt, de megszüntették az elnevezését. A feladat azonban megmaradt. Arról beszél, hogy az átépítés nagy feladat lesz, hiszen ezt a múltszázadi épületet kell használhatóvá tenni. Abban reménykedik, hogy itt majd nem követik el azokat a hibákat, amelyeket a tanpostán.

DOLGOZNI MUSZÁJ

Hogy jobban belepillanthassunk a postamesterek életébe, ellátogatunk Cserhátszentiványra, ahol Szabó Pálné már két és fél éve állja a sarat. Ez a kis posta csaknem 600 embert szolgál ki. Szabó Pálné nem postás, mégis belevágott a nehéz feladatba.

– Eddig megérte – magyarázza az asszony. – A férjemmel együtt csinálom. Sok a munka, dehát úgy osztjuk be, hogy elvégezhessük. Csak a postát csináljuk, egyéb kereskedelmi tevékenységgel nem foglalkozunk.

● *Nem volt nehéz megtanulni a postát?*

– Egy 50 éves embert nem szabad leírni. Lányom sokat segített, ő postaforgalmit végzett. Persze nem könnyű, hiszen mióta a postát csinálom szabadságon nem voltam. Hogy mi lesz, nem tudom. Valahogy csak lesz.

U. A.–U. V. L.

KÜLÖNÖS HÁBORÚ

A Magyar Távirati Iroda 1998. április 10-én, Nagypénteken, 20.15-kor a Magyar Posta Rt. közleménye alapján közhírré tette, hogy a többségi postai tulajdonban lévő hírlapterjesztő Rt.-k eladására kiírt pályázaton a Magyar Lapterjesztő Rt. nyert. A vételár 4,4 milliárd forint. A nyertes Rt. többségi tulajdonosa a francia Lagarder-csoport tagjaként ismert Hachette szakmai befektető cég. A kialakult és egyre hevesebben dúló különös háborúról kérdezem a Budapesti Hírlapkereskedelmi Rt. TSZB titkárát, Meszlényi Ferencet, aki egyben a Postás Szakszervezet Hírlaptagozatának ügyvivője is.

– Egy-két országos napilap a tavasszal hírt adott, hogy sztrájkkészültség van a Budapesti Hírlapterjesztő Rt.-nél.

– Ezek az egy-kétsoros hírek a bértárgyalást megelőzően jelentek meg. A szakszervezet közleményéből a sajtó nem azt a részt emelte ki, ahol azt hangsúlyozzuk, hogy elsősorban megállapodni akarunk. Nyilvánvalóan, ez nem hír, hanem, hogy sztrájk lesz.

– Nem lett sztrájk.

– Mert egy vállalható béralkut tudtunk a belső dolgozók részére megkötni. A megállapodás – ez jellemző – már nem hír, az csak az érintetteknek fontos.

– És a hírlapárusoknak?

– Sajnos, nem a legmegnyugtatóbb a helyzet. A szakmai vezetés elzárkózott attól, hogy jutalékot emeljünk a hírlapárusoknál. Egy garanciális elemet építettünk a megállapodásba, eszerint a háromnegyed év után, az adatok ismeretében, ha indokolt, akkor bérkorrekciós igényt nyújtunk be a hírlapárusok jövedelmének javítására.

– Hogyan fogadták az árusok a megállapodás ezen részét?

– Nem foglalták imába sem a szakszervezet, sem az én nevemet.

– Hogyan ítélitek meg a viszályt, ami a pályázaton vesztesek és a Posta között kialakult?

– Azt természetesnek tartom, hogy a vesztes fél tiltakozik. Azt viszont a mai napig sem értem, hogyan lehet 2,7 milliárd forintot megjelölni vételárként, amikor az egész postai pályázat a vételár nagyságára volt ideologizálva. Lehet, hogy a kapcsolati tőke szerpét valakik túlértékelték?

– Mi volt a véleményed, hogy a hírlapterjesztő Rt.-k vezetői is részt vettek a pályázaton, a nagy kiadók oldalán?

– Először meglepődtem, de logikus és előrelátható volt. A vezetőknek jelentős része évtizedek óta a hírlapterjesztésben dolgozik, a szakma elitjét jelentik. Törvényes lehetőségük volt pályázniuk. Még az Antall-kormány alatt, a HÍRKER Rt.-nél elindítottuk a Munkavállalói Résztulajdonosi Program, az MRP szervezését. A kezdetektől támogatta a HÍRKER vezetése, a Közlekedés– és Hírközlési Minisztérium és Doros Béla elnök-vezérigazgató úr is. Azután teljesen váratlan módon, az 1994-es kormányváltás után, a szocialista-liberális kormánynak nem volt érdeke, hogy a privatizáció során a munkavállalók és a management tulajdonossá váljon. Kedvezőtlenné tették az ide tartozó vagyonpolitikai irányelveket, és az ehhez kapcsolódó hitelfelvételi lehetőségeket is.

– Bizarr helyzet, hogy a vezetők a vesztes oldalon találták magukat a pályázat kihirdetése után.

– Nem állítom, hogy ez egyszerűsítette az egyébként is bonyolult ügyet. A leendő tulajdonos minden vezetőnek bizalmat szavazott, a Posta vezetésének pedig nem volt oka a bizalmatlanságra, mert tudtak a pályázatról, és a vezetők pályázata törvényes volt.

– Mi a véleményed a DÉLHÍR Rt.-nél és a PANNONHÍR Rt.-nél történtekről?

– Mint érdekvédőt, azoknak a sorsa érdekel, akik itt maradtak, akik itt dolgoznak, ebben a szakmában. A szegedi és pécsi kollégák meg fogják oldani a helyzetet, és ebben a Posta hathatós támogatást ad nekik.

– Várható, hogy más területeken is támadni fognak a nagy kiadók?

– Teljes vonalon beindították támadásukat, persze a hangsúlyok időnként más-más területre kerülnek. Legutóbbi bejelentésük pedig ultimátum, hogy egyoldalúan módosítani kívánják a szerződéseket, és csak a hírlapterjesztő Bt-k saját árushelyeire kívánnak lapellátást biztosítani. Az egész országban, így Budapesten is, a legkeményebb harc a vállalkozói hálózat megszerzéséért dúl.

– Kinek van igaza?

– Erre van egy rövid, de nagyképű válasz. „Természetesen" a győztesnek van, lesz igaza, de ez bonyolultabb. Két álláspont áll egymással szemben. A hazai lappiacot meghatározó kiadók, amelyek a lapok közel 80%-át birtokolják, elérkezettnek látták az időt, hogy az eddig önálló lapterjesztő cégeket rendelkezési körükbe vonják. Nyilvánvalóan, céljaik között az is szerepel, hogy a terjesztési költségeket visszaszorítsák. A másik álláspont szerint, minden körülmények között meg kell tartani a lapterjesztő cégek függetlenségét. A postai hírlapterjesztés meghatározó értéke a magas szakmai színvonal mellett a kiadói és politikai függetlenség. *A terjesztési függetlenség, vagy annak feladása a demokrácia olyan alapértékeit érinti, mint a polgárok információhoz jutásának joga, a sajtószabadság, az információk szabad áramlásának kérdése.*

– Tehát politika.

– Igen, az üzlet mellett az is. Szeretnénk továbbra is megőrizni a hírlapterjesztés értékeit.

– A szakszervezetnek van-e, és ha van, milyen a kapcsolata a leendő tulajdonossal?

– A francia Hachette cég igazgatója, Frédéric Van Heems úr tavaly nyáron keresett kapcsolatot a szakszervezettel. Azóta többször volt alkalmam – természetesen nem hivatalos – konzultációkat folytatni vele. Ősszel a szakszervezet székházában, a Hírlaptagozat szervezésében, a hírlapterjesztő Rt.-k üzemi tanácsainak és szakszervezeteinek tisztségviselői előtt mondta el az Hachette cég igazgatója elképzeléseit, mit szeretnének megvalósítani, ha tulajdonosai lesznek a hírlapterjesztő cégeknek. Tanulságos összejövetel volt. Jó volt hallani, hogy a munkavállalókat nemcsak létszámnak tekintik, hanem a ég üzleti felfogása: ha elégedett *a dolgozó a jövedelmével, akkor a munkájára tud összpontosítani és anyagi elismerésével arányosan lehet tőle követelni.*

– Jól hangzik.

– Igen. Információink szerint, abban a 15 országban, ahol szakmai befektetőként jelen vannak a hírlappiacon, ezek az elvek érvényesülnek. Ezen túlmenően, ill. ezekkel összefüggésben, rendezettek a munkaügyi kapcsolatok a kollektív szerződéseken és az éves bérmegállapodásokon keresztül.

– Lehet, hogy a pályázaton vesztes fél is biztosított volna hasonló feltételeket?

– Nem tudom. A másik féllel semmilyen kapcsolatunk nincs. Biztosan nem volt idejük megkeresni bennünket, az meg egy kicsit furcsa lett volna, ha mi jelentkezünk.

– Hogyan élik meg a szakmában dolgozók ezt a helyzetet?

– Rosszul. Nagy a bizonytalanság. Rendkívül fontosnak tartjuk és támogatjuk azokat az intézkedéseket, amelyeket a jelenlegi és a leendő tulajdonos tesz, egymással egyeztetve, annak érdekében, hogy a terjesztő cégek piaci pozíciói megmaradjanak; és az egyre méltánytalanabb eszközöket bevető ellenfelekkel szemben ezt a harcot meg tudjuk nyerni. Ha sikerül a piaci harcban győzni, a részvénytársaságoknál a dolgozók foglalkoztatása, a teljesítményekkel, erőfeszítésekkel arányos jövedelem hosszú távon biztosított. A szakszervezet ebben a piaci harcban szövetségese a jelenlegi és jövőbeli tulajdonosnak. Természetesen a rendkívüli helyzetben minden dolgozónak el kell ismerni az erőfeszítéseit, legyen az belsős dolgozó, vezető, vagy saját hírlapárus. Ugyanis mindannyian ki vagyunk téve a konkurenciaharcnak, de a leghosszabb ideje saját árusaink sínylik meg ezt legjobban.

– A leendő francia tulajdonos az ígéretein túl, tett-e valamilyen konkrét lépést is?

– A pályázaton nyertes Hachette cég jogilag kényes helyzetben van. Igaz, hogy ő nyert, de a Versenyhivatalnak még jóvá kell hagyni a vételt. A hivatalnak ehhez a jóváhagyáshoz 90 nap áll rendelkezésére. A leendő tulajdonos képviselője, a Magyar Lapterjesztő Rt. vezérigazgatója levélben kereste meg jövőbeni munkatársait és biztosította őket, hogy a vételi szándékuk változatlan, továbbá a leghatározottabban meg kívánják védeni a terjesztő cégeket a támadásokkal szemben. A Magyar Posta Rt.-vel együtt, a dolgozók erőfeszítéseit fizetésemeléssel is el kívánják ismerni. Ez a levél újabb reményt adott a dolgozóknak.

– Mostanában higgadtabb vagy. Nem lengeted a harci bárdot?

– Az idő múlásával az ember nemcsak öregszik, hanem bölcsebb is lesz. Vannak dolgok, melyek már azzal megoldódnak, ha kimondjuk, megnevezzük őket, és vannak dolgok, amelyek nem ilyenek. Most a legfontosabb, hogy a hírlapterjesztés, ebben a szakmai szervezetben megmaradjon értékeivel együtt. Az itt dolgozó 3600 ember sorsa, megélhetése ne kerüljön veszélybe.

– A Versenyhivatal pozitív döntése után, ha az új tulajdonos összevonásokat, átalakításokat hajt végre és egységes országos céggé változtatnak a hírlapterjesztő Rt-k, akkor ez milyen hatással lehet a munkavállalói oldalra?

– Még nem látszik, hogy a leendő tulajdonos milyen koncentrációkat kíván végrehajtani. Egy biztos, hogy egységes országos cég lesz a hét regionális Rt és az NH-RT. A szakszervezeti struktúrát a szakmai döntési pontoknak megfelelően kell kialakítani annak érdekében, hogy a partnerkapcsolatok, döntési szintek létrejöjjenek. Elkerülhetetlen, hogy egységes hírlapos szakszervezetet hozzunk létre, természetesen megőrizve a helyi sajátosságokat és azt az erőt, amit a területi szervezetek jelentenek. A munkavállalói oldal elengedhetetlen érdeke, hogy a szakmai egységesülést kövesse a szakszervezet és az üzemi tanácsok együttműködése. A helyi kollektív szerződések tapasztalatait, értékeit be kell építeni a majdani ágazati országos kollektív szerződésbe, hogy az egységes országos cégen belül Sopronban, Miskolcon, Székesfehérvárott, Szegeden, vagy Budapesten az azonos munkakörökben azonos, vagy közel azonos legyen az anyagi elismerés.

– Többen felvetették, ha már a Posta nem lesz tulajdonosa a hírlapterjesztő részvénytársaságoknak, akkor a hírlaposoknak semmi közük nincs már a Postához, így a hírkeres szakszervezet is váljon ki a Postás Szakszervezetből.

– Én is találkoztam ilyen véleményekkel. A kérdést tisztán logikai alapon el lehet dönteni, miközben az érzelmek sem elhanyagolhatóak. Szakmánk, a hírlapterjesztés szerves része annak, amit kommunikációnak, kommunikációs rendszernek, kommunikációs piacnak neveznek. A globalizáció újabb kihívásokat állít a szakszervezetek elé. A Postai és Távközlési Világszövetség legújabb törekvései – és nem is sikertelenek ezek a törekvések –, azt célozzák, hogy szervezetbe tömörítsék a médiában dolgozókat is. A jövő nálunk sem lehet más. Tehát nem kell új helyet keresnünk. Ami pedig az érzelmeket illeti: szinte valamennyien postások is vagyunk. Vigyük tovább ami érték, ami vállalható.

Lejegyezte:
Rácz András – Udvarhelyi András

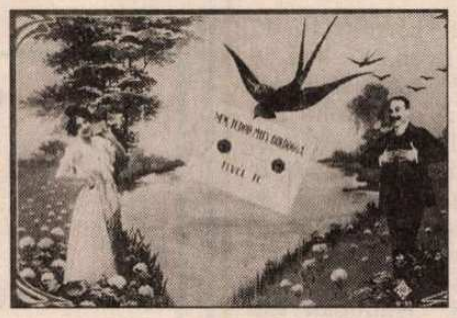

POSTÁSSZÍV 4. RÉSZ

Laci mindkét karjával átölelte Évát. Érezte mellkasán a nő keblének hullámzását, és amikor a pillantását keresve az arcába nézett, látta, hogy Éva szeméből könnycseppek peregnek.

– Maga hamarosan elutazik Magyarországról – mondta a férfi. – Azt akarja, hogy ma éjszaka életre szóló sebet szerezzek, amelynek gyógyulására talán nincs semmi esély...?

– Azt akarom, hogy most ne erre gondoljon. Gondolkodásra lesz ideje akkor is, ha én már elutaztam. Hiszen úgyis visszajövök néhány hét múlva, és akkor megbeszélhetjük majd, hogy ki mire jutott.

Az asszony kicsit elhúzódott Lacitól, aztán kacér pillantást vetett rá, és hirtelen futni kezdett a Balaton felé. A fiú csak akkor értette meg hogy mire készül, amikor futás közben a fején át lehúzta magáról a blúzát, és kigombolta a testére feszülő nadrágot.

– Vigyázzon! – kiáltotta Éva után. – Itt elég gyorsan mélyül a víz!

De a nő úgy tett, mintha semmit sem hallott volna a figyelmeztetéséből. Laci utána vetette magát, és ő is futás közben szabadult meg a ruhadarabjaitól. – Úristen! – gondolta. – Ha most valaki meglát, pár nap múlva az egész város arról fog beszélni, hogy a postás késő éjjel meztelenül fürdött egy idegen nővel. Az biztos, hogy Juliska néni megölne, ha a fülébe jutna a hír. De az is valószínű, hogy Hajnalka sem állna többé szóba velem.

Hajnalka a postahivatal pénztárosa volt, aki tréfásan ugyan, de már többször a fiú tudomására hozta, hogy nem teljesen közömbös neki Laci. A víz felől csobbanás hallatszott, Éva halkan felsikoltott, a fiú gyorsabb tempóra kapcsolt. A sötétben nem látta tisztán, hogy hol van az asszony, így a hang után próbált tájékozódni. Még két lépést tett, aztán laposan előre ugrott. Talán egy fél perc telhetett el a vízbe csapódásától, és már a karjaiban érezte Évát. Egyikük sem szólt egy szót sem. Éva a sötét égboltra emelte a tekintetét, és a fiú látta ahogy a szemében felragyognak a gyémántként sziporkázó csillagok. A szél teljesen elült, a tó víztükre olyan lágyan fodrozódott, mint egy áttetsző paplan. Mint egy sötét üvegből készült, hogy azt hitte, menten elpusztul. Teljes erejével magához szorította Éva meztelen testét. Ajkával a száját kereste, és érezte, hogy a nő is kívül került már a normális, hétköznapi világ határain. Hosszasan és némán szeretkeztek, és mindketten úgy érezték, mintha az egész világ azért lenne olyan amilyen, hogy ők ketten szerethessék egymást.

Hajnaltájban vetődtek haza. A kis házban teljes csend fogadta őket. Éva megsimogatta a fiú arcát, aztán halkan eltűnt a vendégszoba ajtaja mögött. Laci érezte, hogy még nem tudna elaludni. Beállt a zuhany alá, hosszasan engedte magára a hűvös vizet, és a történteken gondolkodott. Ma éjszaka alaposan felfordult az élete. Korábban gyakran töprengett arról, hogy vajon mennyiben más az ő élete, mint bárki másé? Hiszen a lényeget illetően nincs semmi különbség: reggel felkel, dolgozni megy, este lefekszik, és az egész kezdődik elölről. Olyan életet élt, mint mindenki, akit ismert. Ez a tény azonban olykor szorongással töltötte el. Mi az értelme az életének, ha egyszer megkülönböztethetetlen másokétól? Miért éppen ő éli ezt az életet, és miért nem valaki más? Nem lehet, hogy miközben megszokottan morzsolgatja életének napjait könnyelműen elmegy valami mellett? Valami olyasmi mellett, aminek a felfedezése a ő létrejöttére, megszületésére várt az időben évezredek, évmilliók óta? Nem lehet, hogy egyszeri és megismételhetetlen életét vakon pazarolja el, miközben valami fontos, de fel nem ismert feladata lenne? És most itt van Éva. Az egész történet olyan, mint egy ponyvaregény: potrohos, gutaütéses arcú, de gazdag férj, csinos, fiatal asszonyka, a megismerkedés éjszakáján való szeretkezés a Balaton áttetsző takarója alatt az első helybeli férfival – aki történetesen éppen ő maga volt... Laci ledörzsölte magát egy frottírtörülközővel, bebújt az ágyába, és elhatározta, hogy amilyen gyorsan csak lehet, álomba merül. De nagyon nehezen jött álom a szemére. Egyre csak Éva arcát látta maga előtt, az orrában érezte az asszony illatát, a kezében feszes mellének halmait... Óh, milyen kegyetlen tud lenni az élet! Mennyire tud fájni a szív! Aztán Laci elaludt, és az agya teljesen kikapcsolt. Az irgalmas álom a gyermekkorába repítette őt.

Tavas Líviusz

HA VAN IDEJE...

• • • olvasson könyveket. Például bizonyos Viktor Jerofejev műveket, akit kéretik nem összetéveszteni Venyegyikt Jerofejevvel. Vannak olyan kocsmái ismerőseim – persze ők egyáltalán nem olvasnak, legföljebb ha italárjegyzékeket –, akik szerint egyik ruszki olyan, mint a másik, de nincs igazuk. Ez a Jerofejev nem az a Jerofejev, és mégis rendre összetévesztik őket még Moszkvában is. (Arra is volt példa, hogy Venyegyikt hollandiában megjelenő Moszkva–Petuski című könyvére Viktor nevét és képét nyomtatták, de hát mit várhat az ember olyanoktól, akiknek az ősei egy–egy különlegesebb tulipánhagymáért egy közepesebb faluárát fizették.) Szóval ez a Viktor roppant jól ír, és Férfiak című magyarul legújabban megjelent könyve különösen a címszereplők érdeklődésére tarthat számot. Leginkább persze az orosz macskókkal foglalkozik a jeles író, de számos megállapítását bízvást megszívlelhetik hazai hímjeink is. Például, amit a nőktől való félelmeikről ír, akik egy kurta kis szócskával a kétségbeesésbe kergethetnek bennünket, amikor akár az ágyban, akár egy bevásárlóközpontban azt mondják: még...!

• • • figyelje a PMK dzsesszprogramjait, és egyáltalán, a Benczúr–kerti esték zenei eseményeit. Ha talál kedvére valót, semmiképpen se mulassza el megtekinteni, mert mindig különleges csemegében lesz része. Ha már le is késte a legjobban zongorázó fogorvos, Vukán György trióját vagy a Leadersnéven fellépő Tomsits–Pege–Babos–Kőszegi négyest, nem kell szomorkodni: a hazai dzsessz legjobbjai rendszeresen ellátogatnak a volt Egyed–palotába, ami azért is különleges helynek számít, mert egy jobb korsó sör áráért már lehet koncertjegyet venni.

Sekszpír Gyula

PANNÓNIÁBAN TÖRTÉNT

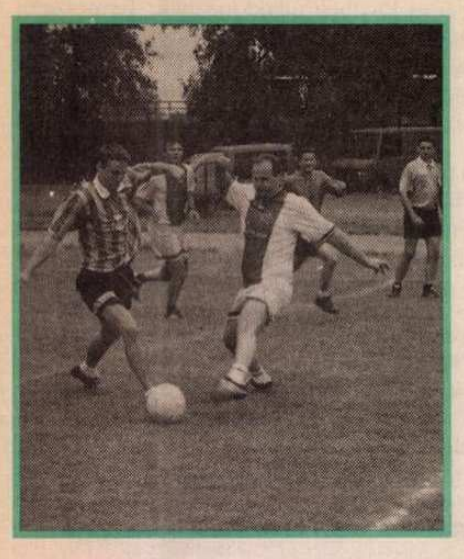

Június 13-án a Pécsi Postaigazgatóság tömegsportnapján 16 kispályás futballcsapat lépett pályára a szekszárdi városi sporttelepen. A négy fél-dunántúli megye legjobbjait felvonultató torna mezönyét horvátországi vendégek, az Eszéki Postaigazgatóság labdazsonglőrei színesítették. Tizenegyesrúgó verseny és asztalitenisz bajnokság szerepelt még az egész napos programban. Jövő ilyenkor Zalaegerszegen találkoznak ismét.

Az eszékiek már nem először látogatták meg a baranyai kollégáikat. Tavaly a postai világnapi hasonló rendezvényen is bemutatták tudásukat a pécsi postáspályán. Az idén májusban pedig ők voltak a házigazdák. A pécsiek nem kis megrendüléssel számoltak be élményeikről. A zöld gyepen a horvát postások – Dubrovniktól Zágrábig – újfent igazolták, tőlünk délre mennyivel gyorsabban és gólra éhesebbe űzik ezt a szép játékot amatőr szinten is. De még inkább a kegyeleti kiránduláson az akkor föltárt vukovári tömegsíroknál, ahol személyesen láthatták a borzalmas háború mementóit. „Vérezzünk el" ezerszer a sportban, mint egyszer a harcmezőn.

A Pécsi Postás SE a helyi Matáv sportkörrel együttműködve nyári sportnapközit szervez a két vállalat dolgozóinak iskoláskorú csemetéi számára a nyári vakáció idejére. Mischinger Gábor, a postás egyesület elnöke örömmel újságolta, eben az ügyben és a szabadidősport területén kiváló az összhang a távközlésiekkel. A színes gyerekprogramok költségeihez is egyenlő arányban járulnak hozzá.

Sz. J.

MEGCSELEKEDTÉK...

...amit megkövetelt a haza – utalhatnánk a spártaiakra, ám szerencsére asztaliteniszezőink nem estek el a csatában, mint Leonidász háromszáz harcosa a thermopülai szorost védve a perzsák ellen. Viszont megtették, amit a szakvezetés és a sportközvélemény elvárt tőlük. A legtöbbet, amire képességük feljogosította őket.

A Postás–Matáv SE női gárdája bejutott a csapatbajnokság alapszakasza után rájátszásban szereplők elitmezőnyébe, majd az elődöntőben két sima meccsen biztosították dobogós helyezésüket az orosháziak ellenében. Ezzel már kiköszörülték a tavalyi csorbát Rostás Gábor tanítványai. Akkor csak (csak?) a bronzéremért küzdhettek az elvesztett elődöntőt követően.

A finálé azután a papírformának megfelelően alakult. A 22–szeres Európa Kupa–győztes Statisztika tovább javította saját statisztikáját, és ez évben már harmincadik magyar bajnoki címét szerezte meg. Az ezüstéremnek természetesen maradéktalanul örülnek a PMSE házatáján, mert a reális célkitűzést teljesítették a hölgyek.

A férfiakról ugyanezt elmondhatjuk, azzal az egyébként nem elhanyagolható különbséggel, hogy ők nem léptek előre a múlt esztendőbéli helyükhöz képest. Egyetlen „mentségük": nincs hová. Ugyanis megint megnyerték a hazai bajnokságot.

Az alapszakasz után kétség nem férhetett hozzá, melyik két gárda fogja eldönteni egymás között a legfontosabb kérdést. A mieinknek a ceglédiekkel lejátszandó elődöntő csak kötelező formaságnak tetszett. Az is lett. Az LRI–Malév elleni ütközet – szemben a női finálával – teljesen nyílt volt.

Az első felvonást hazai környezetben ugyan 10:4–re, látszólag könnyedén hozták a zöld mezes legények, ám a második összecsapáson az utolsó labdamenetekig kiélezett küzdelem zajlott. Végül ismét hazai győzelem született, 10:8–ra nyert a Malév, pedig a 9:9–es döntetlen már a postások végső diadalát jelentette volna.

Temes Péter fiainak tehát harmadszor is meg kellet izzadniuk. Ekkor viszont egyedül a hirtelen beköszöntött trópusi kánikula gyűrhette volna le őket, a riválisok egy kínaival „szegényebben" érkeztek az utolsó menetre. A 10:2–es végeredmény után az ünneprontó Malévos vezető edzőt hiába emlékeztették az első meccs eredményére, amikor pedig a legerősebb összeállításban próbálták meggátolni azt, amit nem lehetett: győzött a jobbik!

Szabó Jenő

KERESZTREJTVÉNY

A Képes Postás 1958 májusi számából

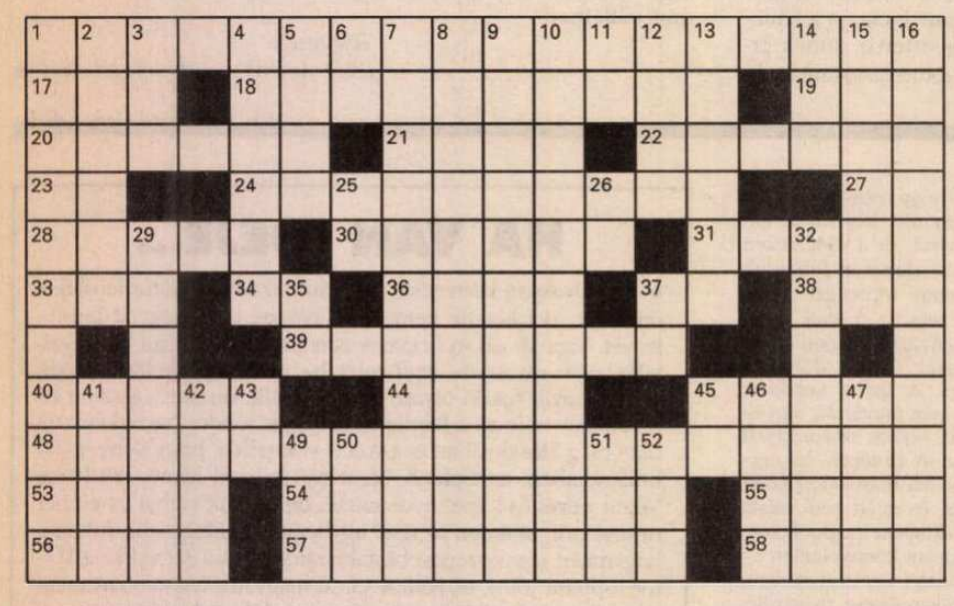

VÍZSZINTES:
1. Közhasznú postai szolgáltatás. 17. Becézett női név. 18. Ilyen a Golf is. 19. NOL. 20. Fejfedőm. 21.Kettőzött e, sáv! 22. Valamilyen színűre. 23. Holló Zoltán. 24. Fa névelővel – ilyen értéknélküli küldemény is van. 27. Adj – része. 28. Vissza igen elterjedt műanyag. 30. Fiatal tollforgató (gyakori rövidítéssel). 31. végtagok. 33. Becézett női név. 34. Szolmizáló hang. 36. Irat. 27. Magánhangzó kettőzés. 38. Gyanúban van. 39. Rugalmas golyó teszi. 40. Működésének folytatója. 44. AHAO. 45. Humoros történet. 48. Postai szolgáltatás – gyermekeknek. 53. Nem drága (3, kettősbetű). 54. Beszédbe elegyedik. 55. Vissza ablak – oroszul. 56. Ló-szín. 57. Észak-amerikai folyó. 58. Kihúzható rekesz.

FÜGGŐLEGES:
1. Szakközépiskolák. 2. Átmeneti lusta...3. VAÁ. 4. Ez oroszul és angolul. 5. Semhogy eleje. 6. Zámbor Nándor. 7. Ilyen ülőalkalmatosságok is vannak. 8. Télen fordul elő, ha valamit elejtünk. 9. Örömmámorban. 10 A hírközlés gyors módja ez is. 11. Cím ékezettel. 12. Nótát. 13. Vonatkozó névmások. 14. Ő oroszul. 15. „Ilyen" Kárpátok is vannak. 16. Nagylengyelen dolgoznak. 25. Vissza szamárhang. 26. Biztató szó. 29. Sík+cs+s. 32. Kifosztani. 35. Állatlakás. 37. Ban-ben latinul. 41. Szinültig. 42. Ó Ede keverve. 43. Vissza időmeghatározás. 45. Magban van! 46. Szólmi hangok keverve. 47. Híres hagymatermelő hely. 49. Mosat közepe. 50. NZR. 51. Nem teljesen Zóla. 52. Lilás mássalhangzói.

LÉPJ BE! EGYÜTT KÖNNYEBB!

POSTÁS SZAKSZERVEZET

.....
alapszervezet bélyegzője

NYILATKOZAT

Alulírott ..... (név) ..... (lakcím)
..... (anyja neve), mint a Postás Szakszervezet tagja, megbízom a munkáltatómat, a ..... (cég), hogy munkaviszonyom alapján, részemre általa fizetendő mindenkori havi fizetésemből szakszervezetem illetékes testülete (Kongresszusa) által meghatározott és munkáltatómmal rendszeresen közölt szakszervezeti tagdíjam összegét a számfejtéskor elkülönítse, és azt az említett szakszervezet részére átutalja.

Ez a megbízás visszavonásig érvényes!

Kelt: ..... év ..... hó ..... nap.

.....
létszámszerv

.....
olvasható aláírás

Bilek István

MOL-KUPA 1998

2000 utáni világképünkbe – ha még leszünk egyáltalán...– természetesen illeszkedik a nők egyenjogúsítása. Miképpen, hogyan – ez persze nagy kérdés, de a sakkban máris betagolódásról számolhat be e sorok írója (önző sakkszempontok harcosa)mert nyilvánvaló, hogy ebbe a vonulatba tartozik Polgár Judit győzelme a FIDE világbajnok Karpov ellen Budapesten – igaz, egyelőre csak rapid-sakkban – ami az 1998-as világsakkszínpad kárpitját gazdagítja majd: piros-fehér-zöld jelzéssel, újólag.

Az eredmény talán meghökkentő, de a Polgárok sikerei, hogy csak a legjelentősebb eredményeket említsem, ugyancsak azok voltak eddig is: 1988 és 1990 olimpiai bajnokságok, az 1991-es férfi szuperbajnok Polgár Judit, világszenzáció közepette, a női sakkvilágbajnoki cím betakarítása Jaen-ben, 1996-ban Polgár Zsuzsa személyében – a század sakkcsodáihoz csatlakoztathatók minden megszorítás nélkül.

A nyolc játszmából álló rapid-küzdelem **5-3** volt Polgár Jutka javára, ami igazán hízelgő és mint sportteljesítmény valóban minden dicséretet megérdemel, de azért a világbajnok tartós mélyrepülésének nadirjának tűnik: nem szabad összekeverni (pláne összemosni...)ezt a mindössze nyolcszor fél-félórás sakkshow-t, sakkhappening-et Polgár Zsuzsa világbajnokságával és Jutka Szpasszkij elleni győzelmével.

Fenntartásaink; miért Kupa, ha nem kupa, hiszen csak ketten játszottak: Mol-Díj indokoltabb lett volna, továbbá hogy a több tízmilliós ráfordításból talán egy igazi valódi világversenyt is láthattunk volna esetleg.

(1950-ben a világbajnokjelöltek: Bronstejn, Boleszlavszkij, Keresz, Szmiszlov, Najdorf, Kotov, Stahlberg, Szabó, Flohr, Lilienthal, majd 1952-ben az I. Maróczy-emlékversenyen Botvinnik, Szmiszlov, Keresz, Petroszjan, Geller, Stahlberg, O'Kelly, Pilnik, Szabó, Barcza, Benkő – játszottak ...hm...szinte ingyen. E szép emlékekre nem kéne hagyományként, etalonként időnként visszarévedezni?! Kedves menedzserek, Polgár apuka?!)

Mindenesetre örülni azért lehet a rendezésnek és a sikeres „világszenzáció"-nak – (végül is: egy orosz-szovjet bálvány rapid leiskolázása nem akármilyen szakmai bravúr) – a Mol, a Pannón GSM, a Hélia szponzorálásának,

a Köztársasági Elnök úr rajongó táviratának, a szurkolók természetes örömének.

A játszmák közül a győztes első és meggyőző, igazi rapid-stílusú karcolatát mutatjuk be olvasóinknak:

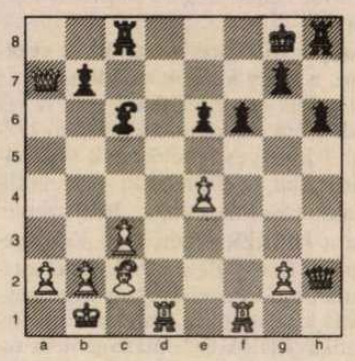

Polgár J. - Karpov A.
Bpest, 1998 (2.Rapid)
Caro Kann védelem

1. e4 c6 2. d4 d5 3. Hd2 d:e4 4. H:e4 Hd7 5. Hg5 Hgf6 6. Fd3 e6 7. H1f3 Fd6 8. Ve2 h6 9. He4 H:e4 10. V:e4 Vc7 11. Vg4 Kf8 12. Fe3 c5 13. d:c5 F:c5 14. 0-0-0 Hf6 15. Vh4 F:e3+ 16. f:e3 Fd7 17. Bhf1 Bc8 18. Kb1 Fc6 19. e4 Kg8 20. c3 Hd7 21. Fc2 He5 22. H:e5 V:e5 23. Vf2 f6 24. V:a7 V:h2

25. e5! V:e5 26. Bfe1 Vc7 27. B:e6 Kf7 28. Fb3 Kg6 29. Vd4 Bhd8 30. Vg4+ Kh7 31. Fc2+ Kg8 32. B:d8+ B:d8 33. Be1 Kf8 34. Fg6 Vd6 35. Vc4 Vd5 36. Ve2 Vd7 37. c4 Vd6 38. a3 Vd7 39. g4 Kg8 40. Ff5 Vd6 41. Vc2 Be8 42. Bd1 Vc5 43. Fg6 Ba8 44. Vd3 Ve7 45. Vd4 Fe8 46. Fe4 Ff7 47. c5 Bc8 48. Ff5 B:c5 49. Vd8+ Vf8 50. Fh7+ 1-0

SLÁGERTOP

1. BIZO BOYS: GYERE HOZZÁM FEL!
2. ÁMOKFUTÓK: BÚJJ MELLÉM
3. SPICE GIRLS: STOP
4. MODERN TALKING: YOU'RE MY HEART
5. AQUA: MY OH MY
6. ACE OF BASE: LOVE IS A FLOWER
7. MADONNA: FROZEN
8. FRESH: ITT VAGYUNK
9. WILL SMITH: GETTIN' JIGGY WIT IT
10. AQUA: TURN BACK TIME

Zvara Krisztina

POSTÁS DOLGOZÓ
A Postás Szakszervezet lapja
Szerkesztőség: 1146 Budapest, Cházár András u. 13.
Felelős szerkesztő: *Udvarhelyi András*
Helyettes szerkesztő: *Fodor Zsolt Barnabás*
Telefon: 343-8777

Kiadja a Postás Szakszervezet
1146 Budapest, Cházár András u. 13.
Levélcím: 1406 Budapest, Postafiók 14.
Felelős kiadó: *Mundruczó Kornél* elnök

98-2501. Szikra Lapnyomda Rt., Budapest
Felelős vezető: *Lendvai Lászlóné* vezérigazgató
ISSN 0866-1766